HÜR DAVA PARTİSİ TÜZÜĞÜ

BİRİNCİ KISIM

KURULUŞ AMAÇ VE İLKELER

KURULUŞ:

MADDE 1:

Partinin adı “HÜR DAVA PARTİSİ”dir.

Genel Merkezi Ankara’da, kısa adı HÜDA PAR’dır.

Amblemi ekte sunulduğu şekilde yeşil zemin üzerinde açık vaziyette beyaz renkli bir kitap ve sayfaları arasından doğmakta olan sarı renkli güneş ile altında “HÜDA PAR” yazısıdır.

PARTİNİN AMACI

MADDE 2:

Hür Dava Partisi’nin amacı:

Bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde içi boşaltılmış olan ve aslında bizi biz yapan insanî ve İslami değerleri yeniden ihya etmek ve yaşanılır kılmak,

Toplumu sisteme değil, sistemi toplumun inanç değerleriyle uyumlu hale getirmek,

İnanç ve ibadet hürriyetinin önündeki engelleri kaldırmak,

İnsani temel hak ve hürriyetlerin gerçek anlamda tanınmasını sağlamak,

Kürt meselesinin adalet temelinde çözümünü sağlamak,

Adil, bağımsız ve tarafsız bir yargının oluşumunu sağlamak,

Can, mal, din, akıl ve nesil emniyetini sağlamak,

Ahlaki yozlaşmaya dur demek,

Toplumun temel değerlerini siyasete taşımak ve hâkim kılmak,

Toplumun huzur ve barışını sağlamak,

Sosyal adaleti sağlamak,

Dış ilişkilerin mihverine adaleti yerleştirmek, mazlum ve mustazaf halklarla dayanışmayı sağlamak,

Programında yazılı diğer hedefleri gerçekleştirmektir.

GENEL İLKELER

MADDE 3:

HÜDA PAR;

-Adaletin ülkede ve dünyada yeniden tesis edilmesini birinci hedefi olarak ilan eder.

-Hakkın hatırının hiçbir hatıra, adaletin hiçbir şeye feda edilemeyeceğine inanır.

-İnsanları bir tarağın dişleri gibi eşit kabul eder. Hiçbir kişi, kurum veya meclisin, sistem, düzen yahut oluşumun ilahlık iddiasını ve yanılmazlığını, herhangi bir kişi veya zümreye ayrıcalık tanınmasını kabul etmez.

-Milletin ve ülkenin devlete ait olduğu şeklindeki devleti kutsayan anlayışı reddeder, devletin ve ülkenin millete ait olduğunu, devletin varlık nedeninin millete hizmet olduğunu kabul eder.

-Hiç kimsenin, toplumun beden, ruh ve akıl sağlığını bozacak fiillerde bulunma ve söz söylemesini hürriyet olarak tanımaz.

-Vatandaşların hürriyet, sağlık, güvenlik ve insanca yaşama hakkını sağlamak için her türlü tedbirin devlet tarafından alınmasının zorunlu olduğuna inanır.

-Hiçbir kişi veya kuruluşun, sahip olduğu mal, servet ve diğer imkânları başka bir kişi, kuruluş veya genel olarak toplumun zararına olacak şekilde kullanma hakkına sahip olduğunu kabul etmez.

ÇALIŞMA İLKELERİ

MADDE 4:

-Partinin Programı ve Tüzüğü Genel Başkan dâhil tüm üyeleri ve organları bağlar.

-Partinin tüm üyeleri, programında belirtilen amaçları gerçekleştirmek için gücü ve kabiliyetleri oranında faaliyette bulunur, partinin amaçlarına aykırı söylem ve davranışta bulunamazlar.

-Teşkilat içi görevlendirmelerde liyakat ve ehliyet esas alınır.

-Bütün üyeler teşkilat içinde ve faaliyetlerde üzerine düşen görevi inanarak ve severek yerine getirir.

-Siyasi makam ve görevler, kişisel nüfuz ve çıkar amacıyla kullanılamaz.

İKİNCİ KISIM

ÜYELİK VE ŞARTLARI

MADDE 5:

Siyasi Partiler Kanunu ve ilgili diğer kanunlarla parti üyesi olması yasaklananlar hariç; kanunların aradığı yaşa gelmiş, partinin program tüzük ve ilkelerini benimsediğini ve bu ilkeler çerçevesinde gücü ve yeteneklerine göre faaliyette bulunacağını ve belli bir aidat ödeyeceğini beyan ve taahhüt eden ve başka bir siyasi partiye üye olmayan her vatandaş HÜR DAVA PARTİSİ'ne üye olabilir.

ÜYELİK MÜRACAATI

MADDE 6:

Üyelik şartlarına sahip olan kişi, yerleşim yeri ilçe başkanlığına partinin üyesi en az iki kişinin olumlu görüşü ile "Üyelik Müracaat Beyannamesi" vermek suretiyle başvurur. Yerleşim yerinde teşkilatın henüz kurulmamış bulunması halinde müracaat, varsa merkez ilçe teşkilatına, merkez ilçe teşkilatının da bulunmaması halinde genel merkeze veya bulunduğu ildeki il temsilciliğine yapılır.

Sürekli yurt dışında bulunanlar üyelik müracaatlarını Türkiye'de ikamet ettikleri veya nüfusa kayıtlı oldukları ilçe başkanlığına üye giriş beyannamesi ile yaparlar.

Yurt dışında bulunan vatandaşlar; bulundukları ülkede temsilcilik oluşturulmuş ise, temsilcilik aracılığıyla da üyelik müracaatında bulunabilirler.

ÜYELİĞE KABUL VE KAYIT

MADDE 7:

Üyelik müracaatları İlçe İdare Kurulu tarafından en geç 45 gün içinde karara bağlanır. Müracaat kabul edilmiş ise; üyelik kaydı, karar tarih ve sırasına göre "Üye Kayıt Defteri" ne işlenir. Talebin reddi halinde ilgili şahıs, 15 gün içinde ilçenin bağlı olduğu İl İdare Kurulu'na itiraz edebilir. İl idare kurulu itirazı inceler ve 30 gün içinde karara bağlar. Bu karar kesindir. İtirazın bu süre içerisinde karara bağlanmaması halinde itiraz reddedilmiş sayılır.

Aynı kişinin, partide birden fazla üyelik kaydı olamaz. İkametgâhı değişmedikçe, başka bir ilçeye üyelik nakli yapılamaz. "Üye Kayıt Defteri" sadece ilçelerde bulundurulur. Doğrudan Genel Merkez, il veya belde idare kurullarına yapılan üyelik

başvurularına ilişkin beyanname ve ekleri, ilgilinin ikamet ettiği ilçe başkanlığına gönderilir. İlçe, tüzükte yazılı istisnai durumlar hariç, yukarıdaki usule göre işlem yapar. Tüzük ve yönetmeliğe aykırı olarak yapılmış kayıtlar geçersizdir.

GENEL MERKEZİN ÜYE KAYIT YETKİSİ

MADDE 8:

Partiye katılmak isteyen TBMM üyelerinin partiye katılmalarına Genel İdare Kurulu karar verir. Genel İdare Kurulu'nun partiye katılmasına karar verdiği milletvekilinin evrakı ikamet ettiği ilçeye gönderilir ve o ilçede kaydı yapılır. Genel İdare Kurulu, partiye alınmalarında yarar gördüğü kişiler hakkında da aynı şekilde işlem yapmaya yetkilidir.

İlçe İdare Kurulu'nun işleme bir itirazı olursa gerekçeleriyle birlikte Genel İdare Kurulu'na bildirilmek üzere İl İdare Kurulu'na yazıyla bildirir. Genel İdare Kurulu'nun değerlendirme sonunda verdiği karar kesindir.

ÜYELİĞİN SONA ERMESİ

MADDE 9:

Parti üyeliğinin sona ermesi aşağıda sayılan hallerde gerçekleşir;

a) Ölüm,

b) İstifa. Üyelikten istifanın belgelenmiş sayılması için istifanın ya noter aracılığıyla veya yazılı beyanla bizzat yapılmış olması gerekir.

c) Başka bir partide görev alma veya üye olma. Böyle bir durumda ilçe idare kurulu; başka bir işlem yapmadan sadece tespit kararı alarak ilgilinin üye kütüğündeki kaydına işler ve ilgili kademe ve makamlara bildirir.

d) Siyasi Partiler Kanunu ve Tüzükteki şartları haiz olmadıklarının ortaya çıkması,

e) Disiplin Kurulu kararlarıyla ihraç,

f) Kanun ve tüzük gereği üyelikten düşme,

Üyelik şartlarını haiz olmadıkları veya bu şartları sonradan kaybettikleri anlaşılanlar ile kanun veya tüzük gereği üyeliliği düşenler hakkında ilçe idare kurulu tarafından üyelik kaydının silinmesine karar verilir ve kaydı silinen üyeye bu karar yazıyla bildirilir. Kaydı silinen üye 15 gün içinde İl İdare Kurulu'na itiraz edebilir. İl İdare Kurulu'nun 30 gün içinde itiraz ile ilgili karar vermesi ve bu kararı ilgiliye yazıyla bildirmesi gerekir. Verilen bu karar kesindir.

YENİDEN ÜYELİĞE KABUL

MADDE 10:

Kurucular Kurulu, Genel İdare Kurulu Üyeleri, İstişare Kurulu Üyeleri, Milletvekilleri, Merkez Disiplin Kurulu Üyeleri, İl Başkanları ve Belediye Başkanlarının hangi sebeple olursa olsun parti ile ilişkileri kesildikten sonra tekrar üyeliğe kabullerine itiraz edilmesi halinde itirazı Genel İdare Kurulu karara bağlar. Bu karar kesindir.

Bunun dışındaki üyelerin yeniden kayıt ve kabulüne, ilgilinin kaydının silindiği İlçe İdare Kurulu karar verir. Bu konuda verilecek ret kararına karşı ilgili kişi; kararın kendisine bildiriminden itibaren 15 gün içinde İl İdare Kurulu'na itiraz edebilir, İl İdare Kurulu'nun itiraz üzerine verdiği karar kesindir.

ÜYE KİMLİK BELGESİ

MADDE 11:

İlçe İdare Kurulu, üyeliğe kabul ettiği kişiye, şekli Genel Merkez'ce belirlenmiş üye kimlik belgesi verebilir. Bu belge, üyeliği ispat dışında bir amaçla kullanılamaz.

Yer değiştiren üye, üye kimlik belgesini iade eder. Yeni yerleşim yeri ilçe kademesine üyelik nakli yapılır ve kendisine yeni üye kimlik belgesi verilir.

GENEL MERKEZ ÜYE KÜTÜĞÜ

MADDE 12:

Tüzüğe göre yapılmış tüm üye kayıtları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilmek üzere il başkanlıklarınca Genel Merkeze intikal ettirilir. Üyelik kayıtları Genel Merkez'de bu işe özgü oluşturulacak dosyalama ile bilgi işlem merkezinde kayda alınır. Bu dosyalama; ilçe, il ve ülke genel toplamını ayırt edecek şekilde yapılır. Alt kademeler ile bu merkezdeki kayıtların denkliği, her altı ayda bir yapılacak karşılaştırma ile sağlanır. Üyelikle ilgili uyuşmazlıkların çözümünde Genel Merkez kayıtları esas alınır.

ÜYELERİN HAKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 13:

a) Her kademedeki teşkilat organlarına aday olmak ve seçilmek,

b) Genel ve yerel seçimlerde aday adayı, aday olmak,

c) Teşkilat içi seçimlere ve üyesi olduğu kongrelere katılmak, görüşlerini bildirmek ve oy kullanmak,

ç) Partinin çalışmaları hakkında bilgi istemek.

d) Üyesi oldukları ilçe başkanlığına üyelik müracaat beyannamesinde belirtilen aidatı ödemek.

e) Partinin çalışmalarına maddi ve manevi katkıda bulunmak,

f) Kanunlarda, tüzük ve iç yönetmeliklerde belirtilen diğer görevleri yapmak, sorumlulukları yüklenmek,

g) Toplumun yararı için kendilerinden fedakârlık ederek, şahsi çıkar gözetmeden, hiç kimsenin hukukuna tecavüz etmeden, birlikte çalıştığı arkadaşlarıyla çekişmeye girmeden güzel ahlak kurallarına uygun olarak çalışmak,

ğ) Toplumun manevi değerlerini korumak, geliştirmek ve güçlendirmek için gayret göstermek,

h) Çalışmalarında istişare etmek, verilen görevi en güzel şekilde ve titizlikle yapmak, verilen talimatları yerine getirmek, partinin prensiplerine, ilkelerine ve liderine gönülden bağlı olmak.

ÜÇÜNCÜ KISIM

TEŞKİLAT VE KURULLAR

MADDE 14:

Partinin teşkilatı aşağıdaki kademelerden oluşur.

I- ESAS (TEMEL) TEŞKİLATLAR
II- YAN TEŞKİLATLAR
III- İHTİYARİ TEŞKİLATLAR
IV- YURT İÇİ VE YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ
V- HİZMET YERLERİ

I- ESAS (TEMEL) TEŞKİLATLAR

1. BELDE TEŞKİLATI

    a) BELDE BAŞKANI

    b) BELDE İDARE KURULU

2. İLÇE TEŞKİLATI

a) İLÇE KONGRESİ

b) İLÇE BAŞKANI

c) İLÇE İDARE KURULU

d) İLÇE İCRA KURULU

3. İL TEŞKİLATI

a) İL KONGRESİ

b) İL BAŞKANI

c) İL İDARE KURULU

d) İL İCRA KURULU

e) İL DİSİPLİN KURULU

4. MERKEZ TEŞKİLATI

a) BÜYÜK KONGRE

b) GENEL İDARE KURULU (GİK)

c) GENEL BAŞKAN

d) BAŞKANLIK DİVANI

e) İSTİŞARE KURULU (İK)

f) MERKEZ DİSİPLİN KURULU (MDK)

5. GRUPLAR

a) TBMM GRUBU

b) İL GENEL MECLİSİ GRUBU

c) BELEDİYE MECLİSİ GRUBU

II- YAN KURULUŞLAR

1. KADIN KOLLARI

2. GENÇLİK KOLLARI

3. DİĞER YAN TEŞKİLATLAR

III-İHTİYARİ TEŞKİLATLAR

1. AR-GE BİRİMİ

2. DANIŞMA VE EĞİTİM BİRİMLERİ

3. DİĞER BİRİMLER

IV- YURT İÇİ VE YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

1. YURT İÇİ TEMSİLCİLİKLERİ

a) KÖY, MAHALLE VE SANDIK BÖLGESİ TEMSİLCİLİKLERİ

b) İL, İLÇE VE BELDE TEMSİLCİLİKLERİ

2. YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

V- HİZMET YERLERİ

PARTİ TEŞKİLATI

I-ESAS KURULUŞLAR (TEMEL TEŞKİLATLAR)

1-BELDE TEŞKİLATLARI

MADDE 15:

İl ve İlçe merkezleri dışında belediye teşkilatı olan yerlerde kurulur. Başkan dâhil en az 3 asil ve 3 yedek üyeden oluşur.

Belde idare kurulu, ilçe idare kurulunun önerisi üzerine il idare kurulu tarafından atanır ve yapılacak görev taksimine göre ilçe teşkilatının vereceği görevleri yapar.

İlçe İdare Kurulu ihtiyaca göre belde idare kurulunun sayısını artırabilir, Kadın ve gençlik kolları temsilcisi atayabilir.

2-İLÇE TEŞKİLATI

MADDE 16:

İlçe Teşkilatı;

1- İlçe Kongresi,
2- İlçe Başkanı,
3- İlçe İdare Kurulu,
4- İlçe İcra Kurulu'ndan oluşur.

İLÇE KONGRESİ

MADDE 17:

İlçe kongresi, azami seçilmiş 400 delege ile tabii delegelerden oluşur.

İlçeye kayıtlı üye sayısı 400'den az ise, üyelerin tamamı ilçe kongre delegesi sayılır. Kayıtlı üye sayısı 400'den fazla ise; köy ve mahalle sayısı da 400 den az ise; önce her mahalle ve köy için birer delege tahsis edilir. Tahsis toplamı 400 sayısından düşülür. Arta kalan delege sayısı, son milletvekili genel seçiminde o ilçede alınmış toplam oy rakamına bölünür. Bölüm sonucu çıkan kat sayının, o ilçeye bağlı her mahalle veya köyde alınmış oyla çarpımı sonucu çıkan sayıya göre en büyükten küçüğe sıralanarak arta kalan delege köy ve mahalleye dağıtılması ile tahsis olunan sayının toplamı, ilgili mahalle veya köyün ilçe kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

Seçimlere girilmemiş olması veya çeşitli nedenlerle alınmış oyların belli olmaması halinde; son yerel seçim sonuçlarına göre, onun da belli olmaması halinde, arta kalan delege sayısı, o ilçede kayıtlı üye sayısına bölünür. Bölüm sonucu çıkan kat sayının, o ilçeye bağlı her mahalle veya köyde kayıtlı üye sayısına çarpımı sonucu çıkan sayıya göre en büyükten küçüğe sıralanarak arta kalan delege sayısının köy ve mahalleye dağıtılması ile tahsis olunan sayının toplamı, ilgili mahalle veya köyün ilçe kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

İlçe İdare Kurulu kongreden üç ay önce kongre delege dağılım listesini hazırlar ve İl İdare Kurulu'nun onayına sunar ve onaydan sonra ilan eder. Listenin ilanından itibaren 15 gün içinde yapılacak itirazları, İl İdare Kurulu kesin olarak karara bağlar.

Her bir mahalle veya köyü ilçe kongresinde temsil edecek delegelerin seçim iş ve işlemlerini, mahalle veya köy temsilcisi veya İlçe İcra Kurulu'nun görevlendireceği kayıtlı üyelerden biri yürütür. Yapılan delege seçimlerini bir tutanakla tespit ederek İlçe Başkanlığına gönderir.

Seçimle görev almış İlçe İdare Kurulu başkan ve üyeleri ile ilçe belediye başkanı ve ilçeye bağlı belde belediye başkanları ilgili ilçenin; partili büyükşehir belediye başkanları dışındaki il belediye başkanları ise merkez ilçe kongresinin tabii delegesidirler.

İLÇE BAŞKANI

MADDE 18:

İlçe başkanı, ilçe kongresi tarafından gizli oyla seçilir. Partinin ilçe düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin koordinasyon ve yürütülmesini sağlar, denetimini gerçekleştirir ve ilçe teşkilatını temsil eder. İlçe başkanlığının herhangi bir suretle boşalması halinde, Teşkilat başkanı, il ve ilçe idare kurullarının görüşünü alarak

kongreye kadar görev yapmak üzere bir başkan adayını Genel Başkanlığın onayına sunar. Yeni başkan tayin edilinceye kadar geçecek dönemde, başkanlık görevi, İlçe icra kurulunun seçeceği bir başkan yardımcısı tarafından yürütülür.

İLÇE İDARE KURULU

MADDE 19:

İlçe İdare Kurulu, ilçe kongresi tarafından gizli oyla seçilen ve ilçe başkanı dâhil, en az 5, en fazla 25 üyeden oluşur. Kongrede asıl üye sayısının yarısı kadar yedek üye seçimi yapılır. Küsurlu sayılar tama iblağ olunur.

İLÇE İCRA KURULU

MADDE 20:

İlçe İcra Kurulu üyeleri, ilçe başkanınca ilçe idare kurulu üyeleri arasından; il icra Kurulu'na paralel olarak belirlenir.

İlçe icra kurulu üyeleri arasındaki görev bölümü, ilçe başkanı tarafından yapılır.

İlçe başkanı, ilçe idare kurulu arasından seçtiği yardımcılarından birini ilçe muhasibi, birini de ilçe sekreteri olarak görevlendirir.

Bu kurul İlçe İdare Kurulu'nun gündemini hazırlar, ilçe başkanının verdiği görevleri yapar, İlçe Kongresi ve İlçe İdare Kurulu'nca alınmış kararların ve verilen görevlerin icrasını sağlar.

3-İL TEŞKİLATI

MADDE 21:

İl Teşkilatı;

1- İl Kongresi,
2- İl Başkanı,
3- İl İdare Kurulu,
4- İlçe İcra Kurulu ve
5- İl Disiplin Kurulundan oluşur.

İL KONGRESİ

MADDE 22:

İl teşkilatının en üst karar ve denetim organı olan İl kongresi, seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur.

İl Kongresi; İl Başkanı, İl İdare Kurulu ve İl Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyeleri ile büyük kongre delegelerinin seçimlerini yapar, gündemindeki konuları müzakere edip karara bağlar.

Bir ilin milletvekilleri, il başkanı ve idare kurulu üyeleri, disiplin kurulu başkan ve üyeleri ile Büyükşehir Belediye Başkanları o il kongresinin tabii üyeleridir. Geçici idare kurulu başkan ve üyelerinin de kongreye katılma hakkı vardır, ancak bunlar delege değillerse oy kullanamazlar.

İl kongreleri, ilçe kongrelerinde tüzüğe göre seçilen delegelerle tabii delegelerden meydana gelir. Seçilmiş delege sayısı 600'ü geçemez. İldeki toplam kayıtlı üyelerin 600'den az olması halinde bütün üyeler o ilin il kongresi üyesidirler. İlde kayıtlı üyelerin 600'ü aşması halinde delegelerin ilçelere dağılımı, şu şekilde yapılır: Önce her ilçe için ikişer delege tahsis edilir. Tahsis toplamı 600 sayısından düşülür. Arta kalan delege sayısı, son milletvekili genel seçiminde o ilde alınmış toplam oy rakamına bölünür. Bölüm sonucu çıkan kat sayının, o ile bağlı her ilçede alınmış oyla çarpımı sonucu çıkan sayıya göre en büyükten küçüğe sıralanarak arta kalan delege sayısının ilçelere dağıtılması ile tahsis olunan sayının toplamı, ilgili ilçenin il kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

Seçimlere girilmemiş olması veya çeşitli nedenlerle alınmış oyların belli olmaması halinde; arta kalan delege sayısı, ilçede kayıtlı üyelerin ilde kayıtlı toplam üyelerin oranına göre belirlenir. Toplam sayı 600'ü geçmemek üzere küsurlar tamamlanır.

İL BAŞKANI

MADDE 23:

İl Başkanı il kongresi tarafından gizli oylama ile tek derecede seçilir.

Partinin il düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin koordinasyon ve yürütümünü sağlar, denetimini gerçekleştirir ve il teşkilatını temsil eder.

İl başkanlığının herhangi bir suretle boşalması halinde, Genel Başkan İl İdare kurulunun görüşünü alarak kongreye kadar görev yapmak üzere bir başkan tayin eder.

Yeni başkan tayin edilinceye kadar geçecek dönemde, başkanlık görevi, il icra kurulunun seçeceği bir başkan yardımcısı tarafından yürütülür.

İL İDARE KURULU

MADDE 24:

İl idare kurulu il kongresi tarafından gizli oyla seçilen ve il başkanı dâhil en az 7, en çok 30 üyeden oluşur. Kongrede asıl üye sayısının yarısı kadar yedek üye seçimi yapılır. Küsurlu sayılar tama iblağ olunur.

İL İCRA KURULU

MADDE 25:

İl icra kurulu; Genel İdare Kurulu'nca belirlenecek sayıda veya Başkanlık Divanı'na paralel olarak, başkan yardımcılarından oluşan ve il başkanı başkanlığında çalışmalar yapan kuruldur. Bu kurul üyeleri il başkanınca, il idare kurulu üyeleri arasından belirlenir. İl icra kurulu üyeleri arasındaki görev bölümü, il başkanı tarafından yapılır.

İl başkanı, il idare kurulu arasından seçtiği yardımcılarından birini il muhasibi, birini de il sekreteri olarak görevlendirir.

Bu kurul il idare kurulunun gündemini hazırlar, il başkanının tevdi ettiği işleri yapar, il kongresi ve il idare kurulunca alınmış kararların icrasını ve verilen görevlerin yapılmasını sağlar.

İL VE İLÇE KONGRELERİNİN MÜŞTEREK HÜKÜMLERİ

GENEL İLKELER

MADDE 26:

İl ve ilçe organları ile il veya ilçeyi bir üst kademede temsil edecek delege seçimleri yargı gözetiminde gizli oy ve açık tasnif esasına göre yapılır.

İlçe ve il kongrelerinde, üst kademe kongresi için seçilmesi gereken sayıda delege seçimi yapılır. Kongre delegeliği, üyeliği devam etmek şartıyla, onu seçen kongrenin bir sonraki olağan toplantısına kadar devam eder.

İl İdare Kurulu, ilçe kongresi delege seçimlerinde Genel İdare Kurulu da il kongresi delege seçimlerinde kanun ve tüzük hükümlerine aykırılık saptanması halinde delege seçimlerini kısmen veya tamamen iptal edip yeniden yapılmasına karar verebilir. Bu karara karşı Genel İdare Kurulu'na itiraz edilebilir.

KONGRE ZAMANI

MADDE 27:

İl ve ilçe kongrelerinin olağan kongre takvimi, üst kademe kongresinin yapılmasından önce gerçekleşecek şekilde, Genel İdare Kurulu tarafından kararlaştırılır. Bu süre iki yıldan az, üç yıldan fazla olamaz. İl'e bağlı ilçelerde yapılacak ilçe kongrelerinin takvimi, ilçenin görüşü alınarak il idare kurulunca belirlenir.

KONGRE GÜNDEMİ

MADDE 28:

Kongrelerin gündemi, ilgili kademe idare kurullarınca belirlenir.

Olağan kongrelerin gündemlerinde;

-açılış,

-kongre başkanlık divanı seçimi,

-faaliyet ve hesap raporlarının okunması, görüşülmesi, ibrası ile

-seçimler

- ve uygun görülecek diğer konular bulunur.

Üst teşkilat biriminin veya kongre üyelerinin yüzde beşinin teklifi ile yapılacak oylama sonucu gündeme ekleme yapılabilir.

Üst kademelerce teklif edilen gündem maddeleri oylanmadan alt kademe kongre gündemine alınır.

Açılış ve divan teşekkülünden sonra kongre, çoğunluk kararıyla gündemin sırasında değişiklik yapabilir.

DELEGE LİSTESİNİN ONAYI, İLANI VE LİSTEYE İTİRAZ

MADDE 29:

İlçe ve il kongresinin toplantısından en az 15 gün önce, kongreye katılacak delegeleri belirleyen listeler dört nüsha olarak; toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar ilgili Seçim Kurulu Başkanına verilir.

Seçim Kurulu Başkanlığınca onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar kongrenin toplantı tarihinden 7 gün önce ilçe teşkilatının bulunduğu binada asılmak suretiyle ilan edilir. İlan süresi 3 gündür. İlan süresi içinde, listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç 2 gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

KONGRENİN İLANI

MADDE 30:

İlçe ve il idare kurulu; kongre gününden en az 15 gün önce alışılmış ilan araçları ile gün, saat ve gündemi belirterek duyuru yapar.

Ayrıca kongrenin gün, saat ve yeri, en az 7 gün önce, gerekli güvenlik önlemlerinin alınması amacıyla yetkili mülki idareye bildirilir.

İlk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantının gün, yer ve saati, ilanda belirtilir. Büyük kongre dâhil, İlçe ve il kongrelerinin gazete ile ilanı zorunlu değildir.

KONGRENİN TOPLANMASI, AÇILIŞI VE DİVANIN OLUŞMASI

MADDE 31:

Kongre başlamadan önce toplantı nisabının varlığı, yoklama cetvelindeki imzalar sayılmak suretiyle kademe sekreteri ve en az iki delegenin imzasını taşıyan bir tutanakla tespit edilir.

İl ve ilçe kongreleri, delege toplam sayısının en az onda birinin katılımı ile toplanır. İlk toplantıda yeterli katılım olmaması halinde, ikinci toplantı katılanlarla yapılır.

Kongrede kararlar, tüzükte yazılı istisnai durumlar hariç olmak üzere, oylamaya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Kongrenin açılışı, kongresi yapılan teşkilatın başkanı veya onun görevlendireceği idare kurulu üyesi tarafından yapılır.

İl ve İlçe Kongrelerinde Divan bir başkan bir başkan yardımcısı ve yeteri kadar kâtip üyeden oluşur. Divan için aday tekliflerini açılışı yapan üye alır. Tek liste teklifi var ise, oylaması açık yapılır. Divan için birden fazla liste olması halinde divan, üye tam sayısının onda birinin yazılı istemi veya açılışı yapan üyenin gerek görmesi halinde gizli oyla seçilir. Böyle bir durumda, gizli oylamanın gerektirdiği tedbirler derhal alınır ve üç kişiden az olmayan yeterli sayıda sandık kurulları ve sayım ve tasnif kurulları ad çekme yöntemi ile oluşturulur.

DİVANIN YETKİ VE GÖREVLERİ

MADDE 32:

Kongreyi, kongre başkanlık divanı adına divan başkanı yönetir. Divanda kararlar çoğunlukla alınır. Eşitlik olması halinde divan başkanının katıldığı görüş uygulanır. Kongrenin düzen ve ahenk içinde yürütülmesi, tüzük ve ilgili mevzuata uygun olarak

gerçekleşmesini temin için gerekli önlemleri almak ve düzeni sağlamak, kongre gündemini icra etmek, tutanağı düzenlemek ve muhafaza etmek, kongre başkanı ve divanın yetki ve görevidir.

Kongre divanını divan başkanı temsil eder. Siyasi Partiler Kanunu'nun 4. Kısmında yazılı yasaklara aykırı konuşma yapan veya davranışta bulunan herkese, divan başkanı derhal müdahale ederek delege olanların oy hakkı saklı kalmak kaydıyla, salondan çıkarmak gibi gerekli önlemleri alır.

Gerekli olması halinde toplantıya ara verir, dinleyici yerlerinin boşaltılmasını temin ederek, düzeni sağladıktan sonra kongreye kaldığı yerden devam edilir.

Divan başkanı, divan tarafından onaylı kongre tutanak örneğinin bir nüshasını ekleri ile birlikte ilgili kademe başkanına, bir nüshasını ise üst kademe yönetimine teslim eder.

İL VE İLÇE KONGRESİNİN YETKİ VE GÖREVLERİ

MADDE 33:

Kongre, ilgili teşkilat kademe yönetim organının faaliyet ve hesaplarını müzakere edip karara bağlayan, yeni yönetim organlarını ve üst kademe delegelerini seçen kuruldur. İlgili kademenin en üst karar ve denetim organıdır.

Kongrede tüzük ve program çerçevesinde yerel ve genel her türlü hizmet ve faaliyet hakkında görüşmeler yapılabilir ve kararlar alınabilir.

İdare kurulunun ibrası, kongrede karara bağlanır. İbra oylamasına, ilgili idare kurulu başkan ve üyeleri katılamazlar.

Görüşmelerde istek sırasına göre söz verilir. Üst kademe görevlilerine öncelik tanınır. Faaliyet ve hesap raporunda muhalefet şerhi olmayan idare kurulu üyesi, rapor aleyhine söz alamaz.

ADAYLIK, SEÇİMLER VE OY KULLANIMI

MADDE 34:

İlçe ve il başkanları, ilçe ve il kademe organları seçimleri ile üst kademe delege seçimleri, gizli oy ve açık tasnif esasına göre, tüzük, yönetmelik ve mevzuata uygun olarak yargı gözetim ve denetiminde yapılır.

Seçim kurulu başkanı, bir başkan ve iki üyeden oluşan yeteri kadar sandık kurulu oluşturur. Kurul başkanı ile bir üye memurlardan, diğer üye ise aday olmayan üyeler

arasından seçilir. Her sandık için aynı şekilde ve sayıda yedek sandık kurulu belirlenir. Sandık kurulu başkanının yokluğunda, memur üye sandığa başkanlık eder.

Kongrede yapılacak seçimler, ara verilmeksizin sonuçlanıncaya kadar devam eder.

Seçilme yeterliliğine sahip her üye, kongrede yapılacak seçimlerde aday olabilir veya aday gösterilebilir.

Kongrelerde adaylık başvurusu, divan oluştuktan sonra belli edilmiş süre dolmadan divana yapılır. Divan başkanlığı, gündemin 'seçimler' maddesinde veya daha önce aday başvurularının en son ne zamana kadar yapılabileceğini ilan eder ve ilan edilmiş saat gelince aday başvuruları için sürenin dolduğunu, varsa bu başvuruların derhal yapılması gerektiğini tekrar duyurur ve daha sonra yapılacak aday başvurularını işleme koyamayacağını ilan eder. Divan, aday başvurularını veriliş sırasına göre ayrı ayrı okumak suretiyle kongre genel kurulunun bilgisine sunar. Adaylıktan çekilme ve itirazlar varsa, karara bağlayarak adaylıkları kesinleştirir. Kesinleşmiş adaylar, okunmak suretiyle duyurulur ve ayrıca salonda uygun yerde ilan edilir. Divan tarafından onaylı liste örneği ise, hazır bulunan seçim kuruluna verilir.

Aday listelerinin kesinleşmesi için belirlenen süre içinde yapılacak yazılı çekilme beyanları, divanca kimlik tespiti ile tutanağa geçirilir ve hazırlanacak kesinleşmiş aday listesi tutanağında belirtilir. Adaylıkların kesinleşmesinin ilanından sonra ve seçim süresince yapılacak yazılı çekilme beyanları, sayım dökümde nazara alınmaz. Ancak bunlardan seçilen olursa, istifa etmiş sayılır.

Organ ve delege seçimleri liste yöntemine göre yapılır. Asıl ve yedek üye adaylarını gösterir şekilde “liste yöntemi” esasına uygun öneri yapılmamış ise, her organ ve delegelikler için yapılan ferdi adaylıklar tamamlanıp kesinleştirildikten sonra, divanca soyadı esasına göre çarşaf liste sıralaması yapılır. Böylece her organ için yapılan adaylıklar, ayrı sütunlar halinde tek veya birden fazla sayfada sıralanır. İsimlerin yanına işaret konacak kare veya daire boşluklara yer verilir ve yeteri kadar çoğaltılır. Birer örneği divanca onaylı yeterli sayıdaki listeler, mühürlenmek ve oy pusulası olarak kullanılmak üzere, zarflarıyla birlikte yetkili seçim kuruluna teslim edilir.

Çarşaf liste uygulamasında oylar, seçim kurulunca mühürlü listedeki isimlerin yanında yer alan kare veya daire içi işaretlenerek, mühürlü zarfa konduktan sonra sandığa atmak suretiyle kullanılır. Asıl ve yedekleri dâhil, seçilmesi gereken sayıdan fazla veya yarısından eksik işaretli oylar geçersizdir. Sayım döküm sonucu en çok oya göre yapılacak sıralama ile asıl ve yedekler belirlenir. Eşit oy halinde seçim kurulunca kura çekilir.

Adaylar, liste yöntemine uygun olarak önerilmiş ise, bu takdirde seçimler; listenin zarfa konup sandığa atılması suretiyle yapılır. Delege, oyunu, listeyi aynen veya listedeki aday veya adayları çizerek dilediği ferdi adayları yazmak suretiyle kullanabilir.

Oyların liste halinde kullanılması durumunda, listedeki adayların yarıdan fazlasının silme veya çizme sonucu boş bırakılmış yahut organ üye sayısından fazla ilave yapılmışsa, bu oy pusulaları geçersizdir. Divan başkanınca kesinleştirilmiş aday listelerinde yer almayanlara verilecek oylar, nazara alınmaz.

Seçimlerin, liste yöntemi uygulanmak suretiyle yapılması halinde; ferdi adayların isimleri, soyada göre sıralanır ve ayrı bir kâğıda yazılarak oy kabin veya kabinlerinde asılı olmaları sağlanır.

Adaylıkların kesinleştirilmesinden önce usulüne uygun vaki çekilmeler sonucu, organ üye tamsayısının salt çoğunluğundan fazla boşalma olan listeler, liste olma özelliğini kaybeder.

İlçe ve il kongrelerinde bütün seçimler birlikte yapılır.

Organ ve delege seçimleri için 'liste' şartlarının varlığı halinde, aday isimlerinin baş tarafına kare veya daire oluşturulmasına gerek kalmaz. Adaylar, listede aday olarak gösterilen yere seçilmiş olurlar.

SEÇİMLERE İTİRAZ

MADDE 35:

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemlere seçim sonuçlanıncaya kadar; seçim sonuçlarına ise tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde, yetkili ve görevli seçim kuruluna itiraz edilebilir. Bu itiraz aynı gün hâkim tarafından karara bağlanır.

Hâkimin kararı seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, hâkimin seçimler için belirleyeceği günde, kongrede kesinleşmiş aday listelerine göre sadece seçim yapılır.

SONUÇ VE TUTANAKLARIN İLGİLİ YERLERE BİLDİRİLMESİ

MADDE 36:

İlçe başkanları, kongre divan başkanı tarafından kendisine tevdi olunacak ilçe kongresi tutanak örnekleri ile kongrede yapılan seçim sonuçlarını gösteren seçim kurulu tutanak örneğini, itiraz süresi geçtikten, itiraz edilmiş ise sonuçlandıktan hemen sonra Genel Merkez'e gönderilmek üzere il başkanlığına verir. İl başkanlığı da il kongresiyle ilgili aynı bildirimi Genel Merkeze yapar.

OLAĞANÜSTÜ KONGRE

MADDE 37:

İlçe ve il kongrelerinin olağanüstü toplanması, Genel İdare Kurulu'nun kararıyla veya kademe delege tam sayısının 1/5' inin noterlikte tevsik edilmiş yazılı isteği ile yapılır.

Toplantı çağrısı yapılmadığı takdirde, üst idare kurulu olağanüstü kongrenin toplanmasını ve yapılmasını sağlar.

Olağanüstü kongre isteğinin usulüne uygun olarak yetkili yönetim birimine ulaştırılmasından başlayarak en geç 45 gün içinde, yetkili kademe idare kurulunca kongre toplanır. Bu toplantı 15 gün öncesinden usulüne uygun olarak duyurulur.

Olağanüstü kongrenin gündemi, talep edenlerce belirlenir. Gündemin neden ibaret olduğu karar veya talep yazısında belirtilir. Olağanüstü kongre gündemine başka gündem maddesi eklenemez.

DİĞER HUSUSLAR

MADDE 38:

Diğer hususlar "Kongreler Yönetmeliği" ile düzenlenir.

İL VE İLÇE İDARE KURULLARI İÇİN ORTAK HÜKÜMLER

TOPLANTILAR VE KARAR NİSABI

MADDE 39:

İlçe ve il idare kurulları ayda en az bir; ilçe ve il icra kurulları ise ayda en az iki defa olmak üzere üye mevcudunun salt çoğunluğu ile olağan toplantı yapar. Kararlar, bu tüzükte aksine hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olması halinde başkanın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır.

İSTİFA, MÜSTAFİ SAYILMA, BOŞALMA HALLERİ

MADDE 40:

Olağan toplantılar ile gün ve zamanı bildirilmiş olağanüstü toplantılara bir yıl içinde peş peşe 3 veya bir yıl içinde 5 kez mazeretsiz olarak katılmayan üye, kurul üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

İstifa veya başka nedenlerle boşalma halinde sırasıyla yedek üyeler göreve çağırılır.

Yedeklerin çağırılması ile boşalmaların neticesinde kalan üye sayısı salt çoğunluğun altına düşmüşse ilgili idare kurulu sakıt olur. Kongreye kadar görev yapacak yeni idare kurulunu oluşturmak üzere genel başkan tarafından bir başkan yetkilendirilir.

İDARE KURULLARINA İŞTEN EL ÇEKTİRME

MADDE 41:

İl ve ilçe idare kurulu hakkında işten el çektirme kararı Genel İdare Kurulu tarafından alınır.

Bu tüzükte belirtilen görev ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için üst kademelerce verilen talimatlara uymamaları halinde ilgililerin kanuni sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla belde başkanı ve belde idare kurullarına il idare kurulunca, il ve ilçe başkan ve idare kurullarına de Genel İdare Kurulunca işten el çektirilebilir.

İlçe İdare Kurulu, Belde İdare Kurulu hakkında işten el çektirmeyi gerekli kılan herhangi bir durum tespit ettiği takdirde bu durumu gerekçesi ile birlikte İl İdare Kuruluna bildirir. İlçe İdare Kurulu gerekçeli talebinde Belde Başkanının veya Belde Başkanı dâhil Belde İdare Kurulu üyelerinin tamamının yahut bir kısmının işten el çektirilmesini isteyebilir.

İl İdare Kurulu da ilçe başkanı veya ilçe idare kurulu hakkında işten el çektirmeyi gerekli kılan herhangi bir durum tespit ettiği takdirde, bu durumu gerekçesi ile birlikte Genel İdare Kurulu'na bildirir. İl İdare Kurulu gerekçeli talebinde İlçe Başkanını veya İlçe Başkanı da dâhil İlçe İdare Kurulu üyelerinin tamamını yahut bir kısmının işten el çektirilmesini isteyebilir.

İl İdare Kurulu'nca ilçenin, Genel İdare Kurulu'nca İl İdare Kurulu'nun işten el çektirme talebi üzerine gerekli inceleme yaptırılır ve sonunda Başkanlara veya Başkan dâhil İdare Kurulu üyelerinin tamamına yahut bir kısmına işten el çektirilebilir.

Genel İdare Kurulu doğrudan doğruya yahut teftiş ile görevlendireceği üyenin göstereceği lüzum üzerine il veya ilçe başkanına veya il ve ilçe başkanı dâhil il ve ilçe idare kurulu üyelerinin tamamına yahut bir kısmına işten el çektirebilir.

İl, ilçe, belde teşkilatlarında bir kısım üyenin işten el çektirilmesi halinde yedek üyeler göreve getirilir. İşten el çektirilen İlçe ve İl İdare Kurulları yerine Genel Başkan tarafından yetki belgesi verilen Başkan ve yardımcıları Geçici İdare Kurullarını oluştururlar. Bu kurullar kanuni süreleri içinde (illerde 45, ilçelerde 30 gün içerisinde) kongrelerini yapmak zorundadırlar. Bu süre içinde ilçe kongreleri yapılıp yeni delegeler seçilmemişse İl Kongresi eski delegelerle, İlçe Kongreleri de yeni delegeler seçilmemişse, eski delegelerle toplanır. Süresi içinde kongresini yapmayan geçici kurulların görevleri sona erer.

İşten el çektirilen belde teşkilatları tüzüğün ilgili maddesinde belirtilen esaslara göre İlçe Yönetim Kurulları tarafından yeniden kurulur.

MERKEZ TEŞKİLATI

MADDE 42:

Merkez Teşkilatı;

- Büyük Kongre,

-Genel Başkan,

-Genel İdare Kurulu (GİK),

-Başkanlık Divanı,

-İstişare Kurulu (İK) ve

-Merkez Disiplin Kurulu (MDK)'ndan oluşur.

BÜYÜK KONGRE, GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 43:

Büyük Kongre, partinin en üst karar ve denetim organıdır. Partinin;

- Genel Başkanını, Genel İdare Kurulu'nu, İstişare Kurulu ile Merkez Disiplin Kurulu'nun üyelerini seçmek,

-Tüzük ve programında değişiklik yapmak,

-Gelir-gider ve kesin hesabını kabul veya reddetmek,

-Tüzel kişiliğin feshine, başka parti ile birleşmesine karar vermek, fesih veya birleşme nedeniyle hükmi şahsiyetin sona ermesi halinde mallarının tasfiyesi ve intikal şekli ve yerini karara bağlamak,

-Genel İdare Kurulu'nun faaliyet raporu ile gelecek dönem bütçesini müzakere edip karara bağlamak, ibrası konusunda karar vermek,

-Toplumu, memleketi ve idaresini ilgilendiren konularla, kamu faaliyetleri ve takip edilecek siyaset hakkında genel nitelikte olmak kaydıyla temenni niteliğinde veya bağlayıcı kararlar almak,

-Kanun ve tüzükte verilen diğer görevleri ifa etmek,

-Gündeminde yer alan konuları müzakere edip karara bağlamak, Büyük kongrenin yetki ve görevidir.

BÜYÜK KONGRE DELEGELERİ

MADDE 44:

Büyük Kongre, il kongrelerince seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur.

Büyük Kongre, il kongrelerinde tüzüğe göre seçilen delegeler ile tabii delegelerden meydana gelir. Seçilmiş delege sayısı 900'ü geçemez. Toplam kayıtlı üyelerin 900'den az olması halinde bütün üyeler büyük kongre üyesidirler. Kayıtlı üyelerin 900'ü aşması halinde delegelerin illere dağılımı, şu şekilde yapılır; önce teşkilat kurulmuş her il için üçer delege tahsis edilir. Tahsis toplamı 900 sayısından düşülür. Arta kalan delege sayısı, son milletvekili genel seçiminde alınmış toplam oy rakamına bölünür. Bölüm sonucu çıkan kat sayının, her ilde alınmış oyla çarpımı sonucu çıkan sayıya göre en büyükten küçüğe sıralanarak arta kalan delege sayısının illere dağıtılması ile tahsis olunan sayının toplamı, ilgili ilin büyük kongre için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

Seçimlere girilmemiş olması veya çeşitli nedenlerle alınmış oyların belli olmaması halinde; arta kalan delege sayısı, ilde kayıtlı üyelerin partiye kayıtlı toplam üyelerin oranına göre belirlenir. Toplam sayı 900'ü geçmemek üzere küsurlar tamamlanır.

Bulundukları görev gereği kongrenin doğal üyesi niteliği taşıyanlar, illerden delege olarak seçilemezler.

Tabii delegeler;

Genel Başkan,

Genel İdare Kurulu üyeleri,

İstişare Kurulu'nun seçilmiş üyeleri,

Merkez Disiplin Kurulu Başkan ve Üyeleri,

Parti mensubu Bakanlar ve milletvekilleri ve

Üyeliği devam etmek kaydıyla kurucu üyelerdir.

Kurucu üyeler, seçilmiş delegelerin % 15'inden fazla olmamak kaydıyla, üyelikleri devam ettiği müddetçe, ilk büyük kongre dâhil büyük kongrenin tabii üyesidirler. Genel Başkanlık, GİK üyeliği, MDK üyeliği, Bakanlık ve Milletvekilliği nedeniyle tabii delege olanlar dışında kurucuların sayısı seçilmiş delegenin % 15'inden fazla ise, bu kurucular arasından delege olacaklar kura ile belirlenir. Tabii üyeler delege seçimlerine girmezler.

OLAĞAN TOPLANTI ZAMANI VE GÜNDEMİ

MADDE 45:

Büyük kongreyi olağan toplama yetkisi Genel İdare Kurulu'na (GİK) aittir. GİK, iki yıldan az, üç yıldan fazla olmamak kaydıyla büyük kongreyi toplamak zorundadır. İlk Büyük Kongre kuruluştan sonraki iki yıl içinde yapılır. Bu kongreyi toplama görevi

Kurucular Kurulunun ve Genel Başkanındır. Üyeliği sona eren kurucuların Büyük Kongre üyelikleri de düşer.

Büyük Kongrenin gündemini ve kongrede Genel İdare Kuruluna seçilecek üye sayısını GİK tespit eder.

DELEGE LİSTESİNİN ONAYI, İLANI VE LİSTEYE İTİRAZ

MADDE 46:

Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı, seçilmiş ve tabii delegeler belli olacak şekilde, büyük kongre delege listesini ve gündemi yetkili kılınmış seçim kuruluna kongreden 15 gün önce vermek suretiyle tüzüğün 29 ve 30. maddelerinde belirtilen askı ve işlemleri, büyük kongre açısından aynen ikmal eder.

Böylece yetkili seçim kurulunca onaylanarak kesinleşen liste, büyük kongrenin delege yoklama çizelgesini oluşturur.

İlan edilen tarihte çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci toplantı 15 gün sonra tercihen aynı yerde, toplantı salonu müsait değilse GİK tarafından tespit edilecek uygun bir yerde yapılır. Bu husus delegelere aynı usulle duyurulur.

KONGRENİN TOPLANMASI, AÇILIŞI VE DİVANIN OLUŞMASI

MADDE 47:

Büyük Kongre delege toplam sayısının en az salt çoğunluğunun katılımı ile toplanır. Kongre başlamadan önce toplantı nisabının varlığı, yoklama cetvelindeki imzalar sayılmak suretiyle Genel Başkanın görevlendirdiği bir GİK üyesi ve en az iki delegenin imzasını taşıyan bir tutanakla tespit edilir.

İlk toplantıda yeterli katılım olmaması halinde, ikinci toplantı katılanlarla yapılır. Kongrenin açılışı Genel Başkanın görevlendireceği GİK üyesi tarafından yapılır.

Divan; divan başkanı, iki divan başkan yardımcısı ile yeteri kadar kâtip üyenin kongre delegeleri tarafından seçilmesi ile oluşur.

Divan için aday tekliflerini açılışı yapan üye alır. Tek liste teklifi var ise, oylaması açık yapılır. Divan için birden fazla liste teklifi olması halinde divan; delege tam sayısının onda birinin yazılı istemi veya açılışı yapan üyenin gerek görmesi halinde gizli oyla seçilir. Böyle bir durumda, gizli oylamanın gerektirdiği tedbirler derhal alınır ve üç kişiden az olmayan yeterli sayıda sandık kurulları ve sayım ve tasnif kurulları ad çekme yöntemi ile oluşturulur.

Kongrede kararlar, tüzükte yazılı istisnai durumlar hariç olmak üzere, oylamaya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

DİVANIN YETKİ VE GÖREVLERİ

MADDE 48:

Kongreyi Divan Başkanı yönetir. Divanda kararlar çoğunlukla alınır. Eşitlik olması halinde divan başkanının katıldığı görüş uygulanır.

Kongrenin düzen ve ahenk içinde yürütülmesi, tüzük, yönetmelik ve ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleşmesini temin için gerekli önlemleri almak ve düzeni sağlamak, kongre gündemini icra etmek, tutanağı düzenlemek ve muhafaza etmek, kongre divan başkanı ve divan üyelerinin yetki ve görevidir.

Kongrede divanı divan başkanı temsil eder. Siyasi Partiler Kanunu'nun 4. kısmında yazılı yasaklara aykırı konuşma yapan veya davranışta bulunan herkese, divan başkanı derhal müdahale ederek delege olanların oy hakkı saklı kalmak kaydıyla, salondan çıkarmak gibi gerekli önlemleri alır.

Gerekli olması halinde toplantıya ara verir, dinleyici yerlerinin boşaltılmasını temin ederek, düzeni sağladıktan sonra kongreye kaldığı yerden devam edilir.

Kongrelerde aday olan engelliler için kendilerini ifade edecek imkânlar ve ayrıca işitme engelliler için tercümanlık gibi hizmetler, imkânlar ölçüsünde sağlanır.

Divan başkanı, divan üyeleri tarafından onaylı kongre tutanak örneğini ekleri ile birlikte Genel Başkana teslim eder.

BÜYÜK KONGRENİN YAPILIŞI, MÜZAKERELER VE KARARLAR

MADDE 49:

İlan edilmiş gündem maddeleri arasında sıra değişikliği veya başka bir konunun gündeme alınması, genel kurul kararıyla mümkündür.

Gündem değişikliği taleplerinin görüşülüp karara bağlanabilmesi için, yazılı olarak kongre açılışını yapan GİK üyesine veya gündemin okunmasından hemen sonra diğer gündem maddelerine geçmeden önce divana verilmiş olması zorunludur.

Tüzük ve programda değişiklik yapılmasına ilişkin veya partinin genel siyasetini ilgilendiren gündem maddesi tekliflerinin müzakereye açılabilmesi için, bu tekliflerin, genel başkan veya büyük kongre delegelerinin en az % 5’i tarafından önerilmiş olması gerekir.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 14. maddesinin son bendinin ikinci cümlesinde yer alan konularla ilgili müzakere şartı oluşan teklifler, Büyük Kongrenin seçeceği bir komisyonda görüşüldükten sonra komisyon raporu ile birlikte incelenir ve karara bağlanır.

Seçimler, gündemin 'kapanış' şeklindeki son maddesi hariç gündemin en son maddesi olarak yapılır.

Büyük Kongre'de kongre divanı oluşup gündem okunduktan sonra, talebine göre konuşmasını yapmak üzere Genel Başkan'a söz verilir.

Büyük kongre için tek bir gün öngörülmüş ise kongre, gündem maddeleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

İşin önem ve niteliği itibariyle gündemde komisyon kurulmasına yer verilmiş veya usulüne uygun teklifle komisyon kurulması gündeme alınmış ise divan, genel başkanın konuşmasından önce genel kurulda aksine bir karar alınmazsa, beşer kişiden oluşacak komisyon üyelerinin seçimini açık oylama ile gerçekleştirir. Her komisyon bir başkan, bir sözcü ve bir raportör seçerek çalışmasını yapar.

Komisyonların çalışma zamanı, gündem maddelerinin görüşülmesini aksatmayacak şekilde divan kurulu tarafından belirlenir. Belirlenmiş sürede raporun hazırlanıp sunulmamış olması, tek başına kongrenin uzaması nedeni olarak öne sürülemez.

Komisyonlar, üye tam sayısı ile toplanır ve salt çoğunlukla karar alır. Her delege, çalışmaları aksatmayacak şekilde komisyon çalışmalarına katılıp görüş beyan edebilir. Komisyon belli edilmiş süre içinde raporunu hazırlar ve genel kurula sunulmak üzere kongre divan başkanlığına teslim eder. Komisyon raporları görüşülür ve oylanır.

Genel kurulca kabul edilen komisyon raporları, genel kurul kararı niteliği kazanır ve yürürlük tarihi ile ilgili başka bir karar yoksa genel kurulda kabul edilmesiyle birlikte yürürlüğe girer.

Büyük kongre çalışmalarıyla ilgili olarak Genel İdare Kurulu, belli konuların daha önce oluşturulacak komisyonlarca incelenmesini ve rapora bağlanmasını kararlaştırabilir. Bu takdirde ilçe, il, merkez ve yan kuruluşları temsil edecek şekilde büyük kongre delegesi sıfatını taşıyanlar arasından Başkanlık Divanı tarafından 5 kişilik komisyon oluşturulur.

Komisyonlar bu şekilde oluşturulmuş ise, genel kurulda sadece raporların müzakeresi ve oylaması yapılır.

Görüşmeler gündem sırasına göre yapılır. Müzakerelere katılım, talep sırasına göre sağlanır. Genel Başkan'a, Genel İdare Kurulu adına söz isteyen üyeye, komisyon başkanı ve sözcülerine konuşma taleplerinde öncelik verilir.

Faaliyet raporunda muhalefet şerhi bulunmayan Genel İdare Kurulu üyesi, faaliyet raporu aleyhine söz alamaz ve konuşamaz.

Genel başkan, Genel İdare Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ile İstişare Kurulu'nun seçimleri yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre büyük kongre delegelerince yapılır. Yetkili seçim kurulu başkanı, tüzüğün 34. maddesinde belirtilen nitelik ve sayıda yeteri kadar sandık seçim kurulu oluşturur.

ADAYLIK, SEÇİMLER VE OY KULLANIMI

MADDE 50:

Adaylık başvuruları, kongre divan başkanlığına yapılır.

Divan başkanlığı, adaylık başvurularını Tüzüğün 34. maddesine göre ilan edip kesinleştirir.

Büyük kongre delegesi olsun veya olmasın, kayıtlı her üye, genel merkez organlarına aday olabilir veya aday gösterilebilir.

Genel Başkanlığa aday olabilmek için, üye tam sayısının en az %10 unun yazılı önerisi gerekir. Bu öneri noter, divan başkanlığı veya divan başkanlığının görevlendireceği üyenin gözetiminde imzalanır.

Genel Başkanlık için birden fazla aday olması halinde her aday için ayrı oy pusulası kullanılır. Oy pusulalarının farklı renkte olmasına özen gösterilir.

Kongre gündeminin 'seçimler' maddesinde, önce genel başkan seçimi yapılır. Genel başkan seçimi tamamlanmadan diğer organ seçimlerine geçilemez.

Seçilen genel başkan, yerine yenisi seçilinceye kadar görevine devam eder.

Aynı kişi, aynı kongrede seçimi yapılacak farklı organlara aynı anda aday olamaz ve aday gösterilemez. Böyle bir durumda, divan başkanı tarafından adaya tercih yapması gerektiği bildirilir. Tercihini belli etmeyen adayın hiçbir adaylığı işleme konmaz.

Büyük Kongrede; Genel Başkan seçimi ayrı, diğer bütün seçimler aynı anda ve birlikte yapılır.

Genel Başkanlık için tek aday ve Genel İdare Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ve İstişare Kurulu için tek liste teklif edilmiş olması halinde Genel Başkan adayı, GİK, MDK asıl ve yedek adayları; İstişare Kurulu adayları listeleri tek oy pusulası olarak düzenlenir ve birlikte oylanır.

Tüzüğün, aday ve organ seçimlerine ilişkin 34. maddesinin, yukarıda yazılı olanlara aykırı olmayan hükümleri, Büyük Kongre seçimlerinde de aynen uygulanır.

SEÇİMLERE İTİRAZ

MADDE 51:

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemlere seçim sonuçlanıncaya kadar, seçim sonuçlarına ise tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde, yetkili ve görevli seçim kuruluna itiraz edilebilir.

Bu itiraz aynı gün hâkim tarafından karara bağlanır. Seçim kurulunun kararı kesindir.

Hâkimin kararı, seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, seçimler için belirleyeceği günde, kongrede kesinleşmiş aday listelerine göre sadece seçimler yapılır.

SONUÇ VE TUTANAKLARININ İLGİLİ YERLERE BİLDİRİLMESİ

MADDE 52:

Seçim kurulunca ilan edilen seçim sonuçları ile kongreye ait bütün tutanak ve belgeler, divan üyelerinin imzalarını taşıyan bir tutanağa bağlanarak divan başkanı tarafından dizin listesi ekinde parti genel başkanına tevdi olunur.

OLAĞANÜSTÜ KONGRE

MADDE 53:

Büyük kongre olağanüstü toplantıya, Genel Başkan veya Genel İdare Kurulu salt çoğunluğu kararı ile yahut büyük kongre delegelerinin tam sayısının beşte birinin noterden onaylı imzalarıyla yaptıkları yazılı talep üzerine çağırılır.

Olağan üstü toplantılarda gündem çağrıyı yapanlar tarafından belirlenir ve gündem dışında başka bir konu görüşülemez.

GENEL İDARE KURULU (GİK)

GİK SEÇİMİ VE ÇALIŞMA ESASLARI

MADDE 54:

GİK, büyük kongreden sonra partinin en üst karar ve yönetim organı olup büyük kongrece gizli oyla seçilen en az 20 üyeden oluşur. Ayrıca asil üye sayısının yarısı kadar da yedek üye seçilir.

Genel İdare Kurulu'nun görev süresi, bir sonraki seçimli kongreye kadardır. Kurul üyeliklerinde boşalma olması halinde, sıradaki yedek üye davet edilir.

Genel Başkan, Genel İdare Kurulu'nun başkanıdır. Genel başkanın yokluğunda, genel başkanın belirleyeceği genel başkan yardımcısı Genel İdare Kurulu'na başkanlık eder.

GİK, kanun ve tüzükte yer alan toplantı ve karar yeter sayısı ile oylama şekline ilişkin istisnai durumlar dışında, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylamalar, gizlilik kararı alınmamış ise, açık oylama şeklinde yapılır. Açık oylama sonucunun eşit olması halinde, genel başkanın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır. Gizli oylama sonucunun eşit olması halinde, oylama iki kez daha tekrarlanır. Eşitlik bozulmaz ise, sonraki toplantıda konu bir kez daha oylanır. Eşitlik yine bozulmazsa, oylama konusu reddedilmiş sayılır.

GİK, en az ayda bir olağan toplantı yapar. Olağan toplantıların zaman, yer ve tarihleri kurulca kararlaştırılır. Genel İdare Kurulu, genel başkanın veya Genel İdare Kurulu üye tam sayısının üçte birinin talep etmesi hallerinde olağanüstü toplanır.

Olağan üstü toplantının tarihi ile yer ve zamanı üyelere duyurulur.

Bir yıl içinde peş peşe 3 veya bir yıl içinde 5 kez özürsüz olarak toplantılara katılmayan üye, kurul üyeliğinden istifa etmiş sayılır. Bu durumun kurulca tespitinden sonra üyelik boşalmasına ilişkin tüzük hükmü uygulanır.

GİK gündem esasına göre müzakereler yapar, kararlar alır. Kurul üyelerinin her biri, gündem teklifinde bulunabilir. İtiraz olması halinde yapılacak oylama sonucuna göre gündeme alınır.

GİK'İN GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 55:

a) Partinin tüzük ve programını ve büyük kongre kararlarını uygulamak, uygulatmak.
b) Teşkilatın uyum içinde, verimli ve etkin çalışmasını sağlamak,
c) Gerek görülen yerlerde teşkilat kurmak, partinin ilke ve hedeflerini tanıtıp yaymak için her türlü çalışmaları planlamak, uygulamak ve uygulatmak,

ç) Mülga (Genel Kurul'un 07.10.2018 tarihli kararı ile ilga edilmiştir.)

d) Teşkilatın çalışma ve faaliyetlerinin planlamasını ve ilgili birimlerce uygulanmasını takip etmek ve bu işlerin gerekli harcamaları için Genel İdare Kurulu tarafından hazırlanan bütçeleri onaylamak,

e) Lüzumlu dokümanları hazırlamak, hazırlatmak, yürürlüğe koymak, gerekli gördüğü alanlarda uzmanlık grupları kurmak, bu grupların çalışma usul ve esaslarını belirlemek veya bu hususlarda Başkanlık Divanı'na yetki vermek,
f) Programda yazılı amaç ve ilkeler doğrultusunda, öncelikle teşkilat kademelerinde görev almış olanların ve diğer üyelerinin eğitim ve bilgilenmeleri, memleket meselelerine sahip çıkılması ve partinin siyaset anlayışının gelişmesi ve yerleşmesi amacıyla Siyaset Mektebi ve/veya Siyaset Akademisi adı altında eğitim birimleri oluşturmak, bu birimlerin çalışma esas ve usulleri ile ilgili düzenlemeleri yapmak.
g) Ülke ve dünyadaki belli sorunlar hakkında ortak görüş belirlemek, bu görüşleri kamuoyuna açıklamak, bu anlamda gerekli olması halinde akademik çevreler, sivil toplum örgütleri, genel merkez ve taşra teşkilatlarıyla ortak çalışmalar ve toplantılar yapmak,
h) Bütün seçimlerle ilgili ittifaklar konusu dâhil gerekli kararları almak, milletvekilliği, belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclisleri için adaylık başvurusunda bulunmuş olanlar hakkında yetkilerini kullanmak,
i) Seçimlerle ilgili her tür seçim çalışma yöntem ve stratejilerini belirlemek, seçim çalışmalarını ve seçimleri sevk ve idare etmek, ettirmek,
j) Çalışma raporu, yıllık bütçe ve uygulanan bütçenin kesin hesap ve bilançoları ile diğer gündem maddelerini inceleyip onaylamak ve büyük kongreye sunmak,
k) Partinin çalışma ve amaçlarına uygun olarak taşınır ve taşınmaz mal alımına, satımına, işletilmesine, mevcut varlıkları üzerinde lehte veya aleyhte her tür ayni veya borçlandırıcı takyitler oluşturulmasına karar vermek,
l) Zorunlu nedenler dolayısıyla büyük kongrenin toplanamadığı hallerde, partinin hukuki varlığını sona erdirmek, tüzük ve program değişiklikleri hariç, gerekli görülen bütün kararları almak,
m) Genel başkanın teklifi üzerine Başkanlık Divanı ile alt kademeler idare kurullarının üye sayısını belirlemek, gerektiğinde artırmak veya azaltmak,
n) Partinin kanunlar çerçevesinde uluslararası kuruluşlara üyeliğini ve tüzüğün 97. maddesine göre yurt dışı temsilcilik konularını karara bağlamak,
o) Siyasi Partiler ve Seçim kanunları ile diğer ilgili mevzuatın, partinin tüzük ve programının yasaklamadığı her alanda, partinin ve milletin hukukunun gerekli kıldığı bütün yetkileri kullanıp kararlar almak, uygulamak veya uygulatmak gibi görevleri yapar, yetkileri kullanır.

GENEL BAŞKAN

GENEL BAŞKAN SEÇİMİ VE GÖREV SÜRESİ

MADDE 56:

Genel başkan, büyük kongre tarafından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir.

İlk iki oylamada hiçbir aday salt çoğunluğa ulaşamamış ise, ikinci oylamada en çok oy alan iki aday arasında üçüncü tur oylama yapılır. Üçüncü tur oylamada en çok oy alan aday genel başkan seçilmiş olur.

Genel Başkan en çok üç yıl için seçilir.

GENEL BAŞKANIN GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 57:

Partiyi temsil yetkisi Genel Başkana aittir. Kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak şartıyla hükmi şahsiyet adına dava açma, davada husumet, sulh ve ibra yetkisi Genel Başkana veya kendi adına görevlendireceği GİK üye veya üyelerine aittir.

Genel Başkan, disiplin kurulları hariç bütün teşkilatın ve organların tabii başkanıdır, her kademedeki teşkilatı bir arada veya ayrı ayrı toplantıya çağırabilir.

Hükmi şahsiyet adına yapılan işlem ve eylemlerin anayasa, kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine göre ve partinin programında belirtilen ilkelere uygun icra edilmesini ve Büyük Kongre ile Genel İdare Kurulu kararlarının uygulanmasını sağlar.

Henüz teşkilat kurulmamış il ve ilçelere temsilci tayin eder.

GİK üyeleri arasından genel başkan yardımcılarını seçer ve iş bölümü yapar, gerek görmesi halinde iş bölümünü değiştirir.

Genel başkan kanun, tüzük ve diğer mevzuatın kendisine vermiş olduğu tüm görevleri yapar ve yetkileri kullanır.

Genel başkan, ihtiyaç duyduğu her konuda çalışmalar yaptırmak amacıyla, üyeler arasından veya dışarıdan yeteri kadar uzman kişileri, danışman olarak atayabilir. Bu şekilde istihdam olunan danışmanlar, genel başkanın belirleyeceği gündeme göre çalışmalar yapar, yetkili organlarca alınacak kararların alt yapısını oluştururlar. Danışmanlar, Genel Başkan'ın davetine göre GİK ile Başkanlık Divanı toplantılarına, oy hakkı olmaksızın, katılabilirler. Danışmanların ücret ve sosyal hakları, Başkanlık Divanı'nca kararlaştırılır ve parti bütçesinden ödenir.

Genel Başkan, yokluğunda kendisine vekâlet etmek üzere Başkanlık Divanı üyelerinden birini Genel Başkan Vekili olarak tayin eder.

Genel Başkanlığın her hangi bir sebeple boşalması halinde GİK kendi üyeleri arasından bir Genel Başkan Vekili seçer. Ve en geç 45 gün içinde Büyük Kongre Genel Başkan seçmek üzere toplantıya çağırılır.

BAŞKANLIK DİVANI

BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞUMU VE ÇALIŞMA USULLERİ

MADDE 58:

Genel Başkan başkanlığında çalışma yapacak Başkanlık Divanı üyeleri sayısı en az 6, en fazla 15 olmak üzere GİK üyeleri arasından genel başkan tarafından belirlenerek Genel İdare Kurulu'nun onayına sunulur. Başkanlık Divanı, genel başkan, genel başkan yardımcıları, genel sekreterden oluşur. Genel Başkan, Başkanlık Divanı üyelerini görevden alabilir, görev değişikliği yapabilir.

Hizmet ve çalışma koşulları gereği Başkanlık Divanı'nın üye sayısını belirlemek, görev alanları ve iş bölümünü yapmak veya değiştirmek, ayırmak yahut birleştirmek şeklinde yeniden biçimlendirmek, genel başkanın teklifi ile Genel İdare Kurulu'nun kararı ile olur.

Genel Başkan, Başkanlık Divanı'nın başkanıdır. Genel Başkanın yokluğunda genel başkanın görevlendireceği genel başkan yardımcısı kurula başkanlık eder.

Genel Merkez Kadın ve Gençlik Kolları Başkanları davetli oldukları Başkanlık Divanı toplantılarına katılırlar.

Başkanlık Divanı üyeleri, görevli oldukları faaliyetin kapsam ve niteliğine göre yeteri kadar yardımcı veya uzman ile birlikte çalışma yapabilirler. Yardımcı ve uzmanlar, ilgili Başkanlık Divanı üyesinin teklifi ve Genel Başkan'ın onayı ile tayin edilebilir.

Atama ve görevlendirmeler konusunda GİK üyeleri ile teşkilat kademe başkanlıkları bilgilendirilir.

Başkanlık Divanı'nın çalışma usul ve esasları, genel başkan tarafından çıkarılacak bir yönerge ile belirlenir.

BAŞKANLIK DİVANININ GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 59:

Büyük kongrede alınmış kararlar ile GİK tarafından alınan kararların ve verilen görevlerin yapılmasını sağlamak,

GİK'in gündemini hazırlamak,

Teşkilat içi eğitim programlarını gerçekleştirmek,

Genel Merkez ile gruplar ve tüm teşkilat kademeleri arasında temas ve bağlantıyı temin etmek,

Partinin; hükümet, diğer partiler, çeşitli resmi veya sivil toplum örgütleri ve uluslararası kuruluşlar ile olan ilişkilerini düzenlemek, temasları gerçekleştirmek,

Partinin program ve ilkeleri çerçevesinde yeni durum ve gelişmeler karşısında partinin duruş ve görüşünü saptamak ve genel başkana sunmak,

Parti tüzüğü ve GİK'in kararları çerçevesinde teşkilatların belirli takvime göre kongrelerini yaptırmak,

Tüzüğe göre GİK kararını gerektiren konu ve talepler hakkında, Başkanlık Divanı görüşünü açıklayan bir rapor ile konuyu GİK gündemine getirmek,

Partinin faaliyet raporu ile yıllık bütçesini ve uygulanan bütçenin kesin hesap ve bilançolarını, büyük kongreye sunulmak üzere GİK'in onayına tevdi etmek,

Tüzükle verilmiş tüm yetkileri kullanmak ve görevleri yapmak, Başkanlık Divanı'nın görev ve yetkileridir.

Genel Başkan Yardımcıları'nın bakacakları ve yapacakları iş ve faaliyet alanları, bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile aralarındaki çalışma düzen ve koordinasyon, Genel Başkan tarafından yapılacak iş bölümü talimatında ve tüzüğe göre çıkaracağı yönergede gösterilir.

MALİ VE İDARİ İŞLERDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN YARDIMCISI VE GENEL MUHASİP

MADDE 60:

Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı;

Merkez Teşkilatı'nın bütün mali işlerini, harcamalarını, gelirlerin tahsilini, muhasebe esaslarına göre gerçekleştirmek ve bu işlere nezaret etmek, mali sözleşmelerin usulüne ve mevzuata uygun olarak yapılıp icra edilmesini sağlamakla yetkili, görevli ve sorumludur.

Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı, Siyasi Partiler Kanunu'nun 73 ve 74. madde gereklerine uygun olarak, teşkilatın yıllık bütçesi ile bilançolarını, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesabını hazırlayarak GİK tarafından karara bağlanmak üzere Başkanlık Divanı'na sunar. Bütçe işlemlerinin zamanında yapılmasını ve ilgili yerlere tevdi edilmesini takip eder ve gerçekleştirir.

Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı tarafından teklif edilen ve Genel Başkan tarafından uygun görülerek, Genel İdare Kurulu'nca atanan Genel Muhasip;

Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı'nın haiz olduğu yetkileri ona vekâleten kullanır. Genel Muhasip, partinin muhasebe işlerine ait harcama evraklarını, Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ile onun yokluğunda Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı'nın vekâlet verdiği Başkanlık Divanı üyelerinden birisi ile birlikte imza eder.

Yükümlülüklere girişmek, bankalardan para çekmek, bir mal veya hak üzerinde tasarrufta bulunmak ya da bu konularda temsil yetkisi vermek için Genel Merkezde Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ile Genel Muhasibin, il ve ilçelerde başkanla muhasip üyenin, başkan bulunmadığı zaman sekreter üye ile muhasip üyenin imzaları zorunludur.

GENEL SEKRETER

MADDE 61:

Genel Sekreter, Genel İdare Kurulu ve Başkanlık Divanı'nın toplantı tutanaklarını düzenler, kararları zapta geçirir, imza edilmelerini sağlar ve uygulanmalarını takip eder. Genel merkezin gelen-giden her türlü evrak işleri ile yazışmalarının düzenlenmesinden, Genel İdare Kurulu ve Başkanlık Divanı'nın gündemlerinin hazırlanmasından ve takibinden sorumludur.

Genel Sekreter, davacı veya davalı olarak her tür yargı merciinde, özel veya resmi daire, kurum ve kuruluşlarda, gerçek kişiler ile özel veya resmi tüzel kişiliklerle olan ilişkilerde genel başkan adına bizzat veya vekille partiyi temsil eder,

Genel Sekreterlik, genel evrak kaydının tutulduğu birim olarak, yazışma ve haberleşme ünitesidir. Partinin bütün resmi ve iç yazışmaları, genel sekreterin gözetim ve denetimi altında Genel Sekreterlik Birimi aracılığıyla yapılır.

Genel Sekreter, arşivin düzeninden ve sağlıklı tutulmasından sorumludur.

SÖZCÜ:

MADDE 62:

Genel başkan tarafından parti adına açıklama ve beyanlarda bulunmak üzere, Genel İdare Kurulu veya Başkanlık Divanı üyeleri arasından Parti Sözcüleri görevlendirilebilir.

İŞTİŞARE KURULU

MADDE 63:

İstişare Kurulu Büyük Kongrece seçilen 15, Genel Başkan tarafından görevlendirilen 10 olmak üzere toplam 25 üyeden oluşur. Genel Başkanlık görevinde bulunmuş olanlar üyelikleri devam etmek kaydıyla bu meclisin tabii üyesidirler.

İstişare Kurulu'nun görevi partinin amaç ve ilkeleri doğrultusunda, ülke meselelerine çözüm üreten rapor ve programlar hazırlamak, partinin tanıtım ve eğitim programları

ve çalışmalarına destek vermek, TBMM'deki yasama faaliyetlerini izlemek ve katkı sağlamak, Genel Başkan ve GİK tarafından intikal ettirilen konularda çalışma yapmaktır.

İstişare Kurulu'nda herhangi bir nedenle boşalan üyelikler için Genel Başkan atama yapar.

Gerek görülmesi halinde illerde ve ilçelerde de istişare kurulu oluşturulabilir.

İstişare Kurullarının çalışma usulleri yönetmelikle belirlenir.

DİSİPLİN KURULLARI

MADDE 64:

Siyasi Partiler Kanununa ve ilgili diğer kanunlara, tüzük, yönetmelik ve yönergelere, yetkili organların kararlarına ve talimatlarına aykırı davranışta bulunanlar hakkında disiplin soruşturması yapmak ve karar vermek üzere İl Disiplin Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu, Meclis Grup Disiplin Kurulu ve Müşterek Disiplin Kurulu kurulur.

İL DİSİPLİN KURULU

MADDE 65:

İl Disiplin Kurulu il kongresinde gizli oyla 3 asıl ve 3 yedek üye olarak seçilir. İl Disiplin Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulunun birinci derecede bakacağı işler hariç olmak üzere, İl çevresinde kayıtlı bulunan bütün üyeler hakkında, birinci derecede disiplin soruşturması yapmaya ve karar vermeye yetkilidir.

İl Disiplin Kurulu, kendiliğinden disiplin soruşturması yapamaz. İlçe İdare Kurullarının gerekçeli teklifi ve İl İdare Kurulu'nun sevki ile ya da İl İdare Kurulu'nun doğrudan sevki ile intikal ettirilen dosyaları ve konuları karara bağlar.

İl Disiplin Kurulu, halin gerektirdiği cezayı da belirterek ilgilinin yazılı müdafaasını alır. İlgili kendisine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde, seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkça ya da yayın yolu ile işlenen suçlarda ise 7 gün içinde savunmasını yazılı olarak vermek zorundadır. Bu müddet içinde verilmeyen savunma nazara alınmaz.

İl Disiplin Kurulu kararlarına karşı, bildirimden itibaren 7 gün içinde ilgili kişi veya il idare kurulu tarafından Merkez Disiplin Kurulu'na itiraz edilebilir. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin kurulu kararı kesinleşir.

Ancak il disiplin kurulunca verilmiş ihraç kararına karşı itiraz edilmemiş olsa bile, İl Disiplin Kurulu başkanlığınca ilgili soruşturma dosyası, incelenmek üzere 15 gün

içinde Merkez Disiplin Kurulu'na gönderilir. Çıkarma kararı, Merkez Disiplin Kurulu'nun onayı ile parti içi işlemler bakımından kesinleşir.

MERKEZ DİSİPLİN KURULU (MDK)

MADDE 66:

Merkez Disiplin Kurulu partinin en üst disiplin kuruludur. Büyük Kongre tarafından Genel İdare Kurulu üyelerinin seçimlerine ilişkin usul ve esaslara göre seçilen 7 asıl ve 3 yedek üyeden oluşur.

MDK'nun birinci derece disiplin organı olarak:

a) Kurucu Üyeler,
b) Genel Başkan, GİK asıl ve yedek üyeleri, Genel Muhasip, İstişare Kurulu üyeleri,
c) İl başkanları, İl idare kurulları ile il disiplin kurullarının başkan ve asıl üyeleri, il ve ilçe belediye başkanları, il yan kuruluş başkanları,
d) MDK başkanı ile asıl ve yedek üyeleri,
e) TBMM'nin partili eski üyeleri ve eski hükümet üyeleri, hakkında birinci derecede disiplin soruşturması yapar ve parti içi işlemler açısından kesin olarak karara bağlar.

MDK'nın ikinci derecede;

İl disiplin kurullarınca verilen kararlara karşı yapılan itirazları, Siyasi Partiler Kanunun 57. maddesinin hükmü saklı kalmak üzere kesin karara bağlar.

Tüzük gereği intikal eden il disiplin kurullarının ihraç kararlarını ikinci derece disiplin kurulu olarak inceleyip, lehte veya aleyhte bozulmasına, bozmanın niteliğine göre gerekli olan cezanın tayin edilmesine, değiştirilmesine veya kaldırılmasına karar verebilir.

İtiraz üzerine verilen kararlar, parti içi işlemler açısından kesindir.

TBMM GRUP DİSİPLİN KURULU

MADDE 67:

Partinin TBMM Grup Genel Kurulu tarafından, disiplin cezası almamış üyelerden oluşan ve sayısı Grup İç Yönetmeliğince belirtilen üyelerden oluşur. Grup Disiplin Kurulu, grup üyelerinin geçici veya kesin ihracını gerekli kılan eylemlerin dışında kalan, tüzükte ve TBMM Grup İç Yönetmeliği'nde belirtilen disiplin suçlarıyla ilgili işlere bakar ve karara bağlar.

Tüzükte yazılı esaslar saklı kalmak kaydıyla milletvekilleri hakkında yapılacak disiplin soruşturmasının usulleri, disiplin cezası gerektiren durumlar, verilecek disiplin cezaları ve kesinleşme şartları, Grup İç Yönetmeliği'nde belirtilir.

MÜŞTEREK DİSİPLİN KURULU

MADDE 68:

Müşterek Disiplin Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ile Grup Disiplin Kurulundan oluşur.

Merkez Disiplin Kurulunun başkanı, başkan yardımcısı ve sekreteri, bu kurulun başkanlık divanını oluşturur.

Müşterek Disiplin Kurulu, TBMM Grubu üyelerinin geçici veya kesin ihraçlarını gerektiren eylemleri dolayısıyla açılmış disiplin soruşturmalarına ilk derece disiplin kurulu olarak ve milletvekillerine ilişkin olarak Grup Disiplin Kurulunun veya Merkez Disiplin Kurulunun vermiş olduğu kararlara ilgilinin itirazı hâlinde itiraz mercii olarak bakar, son ve kesin kararı verir.

Merkez Disiplin Kurulu ile Grup Disiplin Kurulu'na ilişkin çalışma usul ve esasları, Müşterek Disiplin Kurulu için de geçerlidir.

DİSİPLİN KURULLARINA İLİŞKİN MÜŞTEREK HÜKÜMLER

MADDE 69:

Disiplin Kurullarının görev süresi yeni disiplin kurulunun seçilmesi ile sona erer. Disiplin Kurullarında zamanla boşalma olması halinde, en çok oy alandan başlamak üzere, yedekler sıra ile göreve çağrılır. Disiplin Kurullarının çalışmalarına mazeretsiz üst üste üç defa katılmayan kurul üyesi istifa etmiş sayılır ve yerine sırasıyla yedekler çağırılır.

Disiplin Kurulu üyeleri; kongreler, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki parti grubu üyelikleri ile İl Genel ve Belediye Meclisi grup üyelikleri hariç, partinin diğer organ, kurul ve görevlerinde bulunamaz, partiye bir hizmet bağıyla bağlı olamaz ve partiden herhangi bir suretle gelir sağlayamazlar.

Bir disiplin kurulunda görev alan kimse, diğer bir disiplin kurulunda görev alamaz. Tüzüğün 68. madde hükmü mahfuzdur.

Eşler ile bir ve ikinci derecedeki kan ve sıhrî hısımlar, aynı disiplin kurulunda görev alamazlar, birbirleriyle ilgili kararlara katılamazlar.

Disiplin kurulları üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır. Hazır üyelerin çoğunluğu ile de karar verir. Ancak kesin çıkarma kararlarında üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir.

Disiplin Kurulları kendilerine intikal eden dosyaları en geç otuz gün içinde karara bağlarlar ve verilen kararları en geç otuz gün içinde ilgiliye tebliğ ederler.

Disiplin Kurulları, kendilerine intikal eden konular hakkında karar verirken, iddia, savunma ve delilleri değerlendirmede takdir hakkına sahiptir.

Disiplin Kurulları alacakları kararları kaydetmek üzere bir karar defteri bulundururlar. Bu defteri tasdik ettirmeye lüzum yoktur. İfadeler ve sair evrak disiplin kurullarınca bir dosyada muhafaza edilir.

Disiplin kurullarınca verilen disiplin cezaları hakkında teşkilatın hiçbir kademesinde ve kongresinde görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

DİSİPLİN KURULUNA SEVK YETKİSİ

MADDE 70:

İl Disiplin Kurulu'na sevk yetkisi, İl İdare Kurulu'na; Merkez Disiplin Kurulu'na sevk yetkisi, Genel İdare Kurulu ve Başkanlık Divanı'na, TBMM Grup Disiplin Kurulu ile Müşterek Disiplin Kurulu'na sevk yetkisi, Grup İdare Kurulu, Genel İdare Kurulu ve Başkanlık Divanı'na aittir.

Disiplin Kuruluna sevk kararı, yetkili kurulun üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır.

Disipline sevk etmeye yetkili kurullar, sevk kararından önce ilgiliyi dinleyip gerek gördüğü inceleme ve araştırmaları, görevlendireceği üye veya üyeleri vasıtasıyla yaptırabilir. İhbar veya şikâyet eden, sevke yetkili kurulun üyesi ise, konuyla ilgili toplantı ve müzakerelere katılamaz, kendisine inceleme ve araştırma görevi verilemez. Disiplin kuruluna sevk kararlarının gerekçeli, isnat olunan fiil ile uygulanması istenen disiplin cezasını ve nedenlerini açıklar şekilde olması mecburidir.

DİSİPLİN CEZALARI

MADDE 71:

Disiplin kurullarınca verilecek disiplin cezaları şunlardır.

a) Uyarma: Üyenin yazılı olarak dikkatinin çekilmesidir.
b) Kınama: Üyenin yazılı olarak ayıplanmasıdır.

c) Geçici çıkarma: Üyenin en az 3 ay en fazla 1 yıl çalışmalara katılmama, görevinin sonlandırılması ve üyeliğinin askıya alınmasıdır.
d) Kesin çıkarma. Üyenin üyeliğinin ve parti ile olan tüm münasebetlerinin sona erdirilmesidir.

UYARMA CEZASINI GEREKTİREN FİİLLER

MADDE 72:

Aşağıdaki fiilleri gerçekleştiren parti üyesinin yazılı olarak dikkati çekilir.

1. Partinin çalışma bütünlüğünü bozucu hal ve hareketlerde bulunmak.
2. Davetli olduğu çalışma toplantılarına mazeret bildirmeden katılmamak.
3. Haklı bir mazereti olmaksızın taahhüt ettiği aidatını ödememek.
4. Verilen görevin ciddiyeti ile bağdaşmayan tavırlar sergilemek.
5. Partinin mensupları hakkında basın yoluyla incitici beyanlarda bulunmak.
6. Partinin yetkili organlarının bilgisi dışında parti adına açıklamalarda bulunmak ve yayın yapmak.
7. Yetkili organlarca verilen görevleri titizlikle yerine getirmemek, ihmal etmek.
8. Partinin mensuplarının şahsiyetleri ile uğraşmak.
9. Başka siyasi hareket veya partilerin tüzel kişiliği veya mensupları hakkında kasden hakaret veya iftira nitelikli beyanlarda bulunmak.
10. Partiye zarar verici nitelikte açıklamalar yapmak.

KINAMA CEZASI GEREKTİREN FİİLLER

MADDE 73:

Aşağıdaki fiilleri işleyen parti üyesi yazılı olarak ayıplanır.

1. Partiye ait defter ve kayıtları kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutmamak,
2. Partinin faaliyetleri kapsamında zararı tazmin yükümlülüğü saklı kalmak kaydıyla kendine teslim edilmiş eşyanın ihmal sonucu kaybına neden olmak,
3. Bir yıl içinde iki defa uyarı cezası ile cezalandırılmış olmak,
4. Partinin kapalı toplantılarında yapılan konuşmaları dışarıya sızdırmak

5. Verilen görevleri haklı bir mazeret olmaksızın kabul etmemek veya yerine getirmemek

6. Haklı bir sebebi olmadan partinin katıldığı seçimlerde oy kullanmamak.

7. Partiye zarar verici nitelikte yayın ve propaganda yapmak,

8. Partinin görevlilerini küçültücü sözler söylemek,

9. Partinin mensupları ve yöneticileri hakkında kasıtlı olarak aslı olmayan söylentiler çıkarmak, bunları yaymak,

GEÇİCİ İHRAC CEZASINI GEREKTİREN FİİLLER

MADDE 74:

Aşağıdaki fiilleri işleyen parti üyesi en az 3 ay en fazla 1 yıl çalışmalara katılmama, görevinin sonlandırılması ve üyeliğinin askıya alınması cezası ile cezalandırılır.

1. Partinin çalışma toplantılarında saklı kalması gereken konuları ve kararları açıklamak,

2. Parti mensuplarına fiili saldırıda bulunmak, çalışmaları engellemek,

3. Partinin mensupları hakkında gerçek dışı haber yaymak, basın yoluyla iftira, hakaret, karalama ve küçük düşürücü beyanlarda bulunmak,

4. Partinin nüfuzunu kötüye kullanmak,

5. Tazminat sorumluluğu saklı kalmak koşuluyla, hizmet gereği kendisine emanet edilmiş eşyayı kasıtlı olarak kaybetmek görev bitiminde iade etmemekte ısrar etmek,

6. Partinin grup kararlarına uymamak,

7. Bir yıl içinde iki defa kınama cezası ile cezalandırılmış olmak,

8. Parti içinde ayrımcılık ve kayırmacılık yapmak,

KESİN İHRAÇ CEZASI GEREKTİREN FİİLLER

MADDE 75:

Aşağıdaki fiilleri işleyen parti üyesi kesin ihraç cezası ile cezalandırılır. Kesin İhraç cezasının bir sonucu olarak ilgilinin parti üyeliği ve parti ile olan tüm münasebetleri sona erdirilir. Gruptan ihraç, aynı zamanda partiden, partiden ihraç, aynı zamanda gruptan ihracı da kapsar.

Partinin tüzük ve programına, insan hakları ve hukukun evrensel temel ilkelerine aykırı faaliyetlerde bulunmak, bu türden faaliyetlere iştirak etmek, yardımcı olmak,

Siyasi Partiler Kanunu'nun dördüncü kısmında yer alan esaslara aykırı eylem veya işlemde bulunmak,

Mevzuata göre üyeliğe engel bir duruma rağmen üyelikten istifa etmemekte direnmek,

Partinin resmi kayıtları üzerinde tahrifat yapmak veya belgeleri imha etmek,

Partinin malını ve parasını zimmetine geçirmek, çalışmalarla ilgisi olmayan işlerde kullanmak,

Partinin hangi kademesinde olursa olsun menfaat veya menfaat vaadi karşılığında oylama sonuçlarına tesir etmek, gerek parti içerisinde gerekse de dışında yapılan seçimlerde hile, sahtecilik veya usulsüzlük yapmak,

Partinin yöneticileri, mensupları veya partinin tüzel kişiliği hakkında basın-yayın yoluyla veya kamuoyu önünde gerçek dışı haber yaymak, iftira, hakaret, karalama veya küçük düşürücü beyanlarda bulunmak,

Seçimlerde, partinin yetkili organlarından olur almadan bağımsız aday olmak, diğer partilerin veya bağımsız adayların propagandalarını yapmak yahut parti adayları aleyhine çalışmak,

Geçici ihraç cezası almasına rağmen aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlemiş olmak,

Partinin çalışmalarını alet ederek maddi çıkar sağlamak,

DİSİPLİN SUÇLARINDA TEKERRÜR VE ZAMANAŞIMI

MADDE 76:

Bir üye aynı cezayı gerektiren bir suçu tekrar işlerse cezası her defasında artırılarak verilir. Disiplin cezalarını uygularken Disiplin Kurulları üyenin iyi niyet ve amacını aşan bir davranışı söz konusuysa bunu dikkate alarak işlediği suç için öngörülen ceza yerine bir alt cezayı da verebilirler.

Disiplin cezasını gerektiren durumların öğrenilmesinden bir yıl, olayın meydana gelmesinin üzerinden iki yıl geçtikten sonra disiplin soruşturması yapılamaz.

TEDBİRLİ OLARAK DİSİPLİN KURULLARINA SEVK

MADDE 77:

Kesin veya geçici ihracı gerektiren bir suçla Disiplin Kurulu’na sevk edilen üye hakkında gerektiğinde tedbir kararı verilir. Tedbir kararını vermeye yetkili organlar Disiplin Kurullarıdır.

Hakkında tedbir kararı verilen üye, ayrıca başka bir karara gerek olmaksızın görevinden uzaklaştırılır ve üyelik haklarından mahrum kalır. İlgili üye 7 gün içinde tedbir kararlarının kaldırılmasını, sevk edildiği disiplin kurulundan isteyebilir. Bu istek disiplin kurulunca 7 gün içinde karara bağlanır. Bu karara itiraz üst disiplin kuruluna bir hafta içerisinde yapılabilir. Üst disiplin kurulunun kararı kesindir.

Disiplin kurulları, soruşturmanın veya kovuşturmanın her aşamasında tedbirin kaldırılmasına re'sen karar vermeye yetkilidirler. Kovuşturma sonunda disiplin kurulunca ceza verilmez veya uyarma yahut kınama cezası verilir ise, başka bir karara gerek olmadan tedbir kalkmış sayılır ve ilgilinin tedbir kararı ile sona eren bütün hakları iade edilmiş olur.

DİSİPLİN CEZALARINA KARŞI MAHKEMEYE İTİRAZ HAKKI

MADDE 78:

Geçici veya kesin ihraç cezası verilen üye, bu cezaya karşı, alınan kararın kanuna, partinin tüzüğüne ve iç yönetmeliğe şekil ve usul bakımından aykırı bulunduğu iddiasıyla, iç itiraz yollarını kullandıktan sonra 30 gün içinde nihai kararı veren kurulun bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesine itiraz edebilir. Yasaya göre mahkemenin 30 gün içinde vereceği karar kesindir.

DİSİPLİN CEZALARINI AF YETKİSİ

MADDE 79:

Disiplin kurullarınca verilmiş cezaların af yetkisi, Genel Başkanın önerisiyle Genel İdare Kurulu’na aittir. Disiplin kuruluna sevke yetkili olan kurullar ile disiplin cezası almış olan kişinin af istemleri, Genel Başkan'ın oluruna göre GİK gündemine alınır ve karara bağlanır.

GRUPLAR

TBMM PARTİ GRUBU

TBMM PARTİ GRUBUNUN OLUŞUMU

MADDE 80:

Grup oluşturabilmek için, partili en az yirmi milletvekili olması gerekir. Partili milletvekillerinin tamamının oluşturduğu topluluk, TBMM Parti Grubu olarak isimlendirilir.

Meclis grubunun çalışma şekil ve esasları, grup başkanı ve başkan vekilleri ile grup organlarının ve idare kurulunun seçimleri, görevleri, yetkileri ve görev süreleri grup iç yönetmeliği ile düzenlenir.

Grup iç yönetmeliği, meclis grubunu oluşturan üyeler tarafından GİK'nun görüş ve tavsiyeleri doğrultusunda, SPK'nun 23. maddesine göre çıkarılır. Üye tam sayısının salt çoğunluğunca kabul edilmesi gereken iç yönetmeliğin birer örneği, TBMM Başkanlığı'na ve Genel Başkanlığa sunulur.

Grup İç Yönetmeliği'ne partinin tüzük ve programına aykırı hükümler konulamaz.

GRUP ÜYELERİNİN GÖREVLERİ

MADDE 81:

Grup üyeleri Meclis çalışmalarında partinin tüzük ve programına, temel ilkelerine, gizli oyla alınmış bağlayıcı grup kararlarına uygun davranır ve bunlara destek verirler.

Grup üyeleri Meclis genel kurul çalışmaları ile komisyon ve meclis grubunun çalışmalarına, genel merkez tarafından hazırlanan çalışma programlarına katılmak zorundadırlar.

İL GENEL MECLİSİ GRUPLARI

MADDE 82:

İl genel meclisi grubu, her ilde parti mensubu il genel meclisi üyelerinden oluşur. İl genel meclisi grupları, bir grup başkan vekili ile bir sekreter seçerek çalışırlar.

Başkan vekili, il teşkilatı ile grup arasındaki koordinasyonu sağlar. Konu ve sorunlar, partinin tüzük ve programı çerçevesinde grupta görüşülür, varılan sonuca göre genel kurulda hareket edilir.

Bağlayıcı grup kararları gizli oylama ile alınır. Bu kararlara, grubun bütün üyeleri uymak zorundadırlar.

BELEDİYE MECLİSİ GRUPLARI

MADDE 83:

Belediye meclisinde, parti üyesi belediye başkanı ve meclis üyeleri Belediye Meclisi Grubunu oluştururlar. Grubun varlığı için en az üç üye gereklidir. Belediye meclisi grupları, bir grup başkan vekili ile bir sekreter seçerek çalışırlar.

Başkan vekili, teşkilat ile grup arasındaki koordinasyonu sağlar. Konu ve sorunlar, partinin tüzük ve programı çerçevesinde grupta görüşülür, varılan sonuca göre hareket edilir.

Gizli oylama ile alınan bağlayıcı grup kararlarına, grubun belediye başkanı haricindeki üyeleri uymak zorundadırlar.

İL GENEL MECLİSİ VE BELEDİYE MECLİSİ GRUPLARINA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

MADDE 84:

İl ve ilçe başkanları, il veya ilçelerindeki il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerini, belde başkanları beldelerindeki belediye meclis üyelerini partinin yerel politikalarının tespiti ile çalışmaların gözden geçirilmesi ve çalışmalar hakkında bilgi edinmek için her zaman toplantıya çağırabilirler. Bu toplantılara, teşkilat kademe başkanı başkanlık eder.

II-YAN KURULUŞLAR KADIN KOLLARI KADIN KOLLARINA ÜYELİK

MADDE 85:

Üyeliğe kabul edilmiş her kadın, kadın kolu üyeliğine mahsus deftere kaydı yapılmakla kadın kolu üyeliğini kazanmış olur. İlçe üye kayıt defterinde üyelik kaydı olmayanların, doğrudan kadın kollarına üyelik kaydı yapılamaz.

Kadın üyelerden yukarıda yazılı nitelikleri taşıyanların, genel merkez tarafından hazırlanmış ve il başkanlığı tarafından onaylanmış ve mühürlenmiş 'Kadın Kolu Üye Defteri' adı ile tanımlanan özel deftere üyelik yazımları yapılır. Böylece, kadın kolu üyeliği kazanılmış olur.

Kayıtlar, köy veya mahalle düzeni içinde ve sıra numarası verilerek yapılır. Kaydın yanına ilgilinin üye kayıt defterindeki üyelik numarası ile mahallesi de, karşılıklı kontrol yapabilmek amacıyla ayrı bir sütunda belirtilir.

İLÇE KADIN KOLU İDARE VE İCRA KURULLARI

MADDE 86:

İlçe Kadın Kolu İdare Kurulu, İlçe İdare Kurulu tarafından atanır ve başkanı dâhil; en az 5 kişiden oluşur. Aynı sayıda yedek üye de belirlenir. Bu sayılar Genel Merkez Kadın Kolu İdare Kurulu tarafından ilçe bazında arttırılabilir.

İlçe Kadın Kolu Başkanı, İlçe Kadın Kolu İdare Kurulu üyeleri arasından seçeceği en az iki yardımcı ile birlikte İlçe Kadın Kolu İcra Kurulunu oluşturur.

İL KADIN KOLU İDARE VE İCRA KURULLARI

MADDE 87:

İl Kadın Kolu İdare Kurulu, İl İdare Kurulu'nun teklifi ve Genel Merkez Kadın Kolu İdare Kurulu'nun onayı ile atanır, başkanı dâhil; en az 5 üyeden oluşur. Bu sayılar Genel Merkez Kadın Kolu İdare Kurulu tarafından il bazında arttırılabilir.

İl Kadın Kolu Başkanı, İl Kadın Kolu İdare Kurulu üyeleri arasından seçeceği en az iki yardımcı ile birlikte İl Kadın Kolu İcra Kurulunu oluşturur.

GENEL MERKEZ KADIN KOLU İDARE VE İCRA KURULLARI

MADDE 88:

Genel Merkez Kadın Kolu İdare Kurulu, Genel İdare Kurulu'nun belirleyeceği en az 15 kişiden oluşur. Bu sayı GİK kararıyla artırılıp azaltılabilir. Bu sayının yarısı kadar yedek üye de belirlenir. Genel Merkez Kadın Kolu İdare Kurulu, Genel Başkanın belirleyeceği Genel Başkan Yardımcısına ve Genel İdare Kurulu'na bağlı olarak çalışır.

Kadın Kolu İdare Kurulu, kuruluşunu takip eden 7 gün içerisinde Genel Başkan veya ilgili Genel Başkan Yardımcısı başkanlığında toplanarak Genel Merkez Kadın Kolu Başkanı ve İcra Kurulu Üyelerini tespit eder ve aralarında görev taksimatı yaparlar.

Genel Merkez Kadın Kolu İdare Kurulu, bağlı olduğu Genel Başkan Yardımcısının onayı ile İl ve İlçe Kadın Kolu teşkilatlarının başkan ve üyelerini kısmen veya tamamen görevden almaya ve yerine atama yapmaya yetkilidir.

Genel Merkez Kadın Kolu İdare ve İcra Kurullarının çalışma esaslarını Genel İdare Kurulu belirler.

GENÇLİK KOLLARI

GENÇLİK KOLLARINA ÜYELİK

MADDE 89:

Üyelik kaydı yapılmış ve 30 yaşından büyük olmayan her üye, ayrıca gençlik kolu üyeliğine mahsus deftere kaydedilmekle gençlik kolu üyeliğini kazanmış olur. 30 yaşını dolduranların gençlik kolları üyeliği sona erer.

İLÇE GENÇLİK KOLU İDARE VE İCRA KURULLARI

MADDE 90:

İlçe Gençlik Kolu İdare Kurulu, İlçe İdare Kurulu tarafından atanır ve başkanı dâhil; en az 5 üyeden oluşur. Aynı sayıda yedek üye de belirlenir. Bu sayılar Genel Merkez Gençlik Kolu İdare Kurulu tarafından ilçe bazında arttırılabilir.

İlçe Gençlik Kolu Başkanı, İlçe Gençlik Kolu İdare Kurulu üyeleri arasından seçeceği en az iki yardımcı ile birlikte İlçe Gençlik Kolu İcra Kurulunu oluşturur.

İL GENÇLİK KOLU İDARE VE İCRA KURULLARI

MADDE 91:

İl Gençlik Kolu İdare Kurulu, İl İdare kurulunun teklifi ve Genel Merkez Gençlik Kolu İdare Kurulu'nun onayı ile belirlenen başkanı dâhil en az 5 üyeden oluşur. Bu sayılar Genel Merkez Gençlik Kolu İdare Kurulu tarafından il bazında arttırılabilir.

İl Gençlik Kolu Başkanı, İl Gençlik Kolu İdare Kurulu üyeleri arasından seçeceği en az iki yardımcı ile birlikte İl Gençlik Kolu İcra Kurulunu oluşturur.

GENEL MERKEZ GENÇLİK KOLU İDARE VE İCRA KURULLARI

MADDE 92:

Genel Merkez Gençlik Kolu İdare Kurulu, Genel İdare Kurulu'nun belirleyeceği en az 15 kişiden oluşur, bu sayının yarısı kadar yedek üye de belirlenir. Genel İdare Kurulu tarafından bu sayı artırılabilir, azaltılabilir. Genel Merkez Gençlik Kolu İdare Kurulu, Genel Başkanın belirleyeceği Genel Başkan Yardımcısına ve Genel İdare Kurulu'na bağlı olarak çalışır.

Gençlik Kolu İdare Kurulu, oluşumunu takip eden 7 gün içerisinde Genel Başkan veya ilgili Genel Başkan Yardımcısı başkanlığında toplanarak Genel Merkez Gençlik Kolu Başkanı ve İcra Kurulu Üyelerini tespit eder ve görev taksimatı yapar.

Genel Merkez Gençlik Kolu İdare Kurulu, bağlı olduğu Genel Başkan Yardımcısının onayı ile İl ve İlçe Gençlik Kolu teşkilatlarının başkan ve üyelerini kısmen veya tamamen görevden almaya ve yerine atama yapmaya yetkilidir.

Genel Merkez Gençlik Kolu İdare ve İcra Kurullarının çalışma usul ve esaslarını Genel İdare Kurulu belirler.

DİĞER YAN KURULUŞLAR

MADDE 93:

Uygun görülen yerlerde, hangi teşkilat kademesine bağlı olarak çalışacağı Genel İdare Kurulu kararı ile belirlenen gerekli yan kuruluşlar kurulabilir. Bu kuruluşların çalışma esasları GİK tarafından düzenlenir.

III-İHTİYARİ KURULUŞLAR

AR-GE BİRİMİ VE DİĞER KURULUŞLAR

MADDE 94:

Her konu ve alanda çalışmak üzere hukuk bürosu, basın bürosu, seçim bürosu, halkla ilişkiler ve propaganda gibi hizmet ve faaliyetin gerekli kıldığı bürolar veya merkezler oluşturulabilir.

Toplumsal hayatın bütün alanlarında çalışmalar yapmak üzere Genel Başkan'a bağlı Araştırma Geliştirme Merkezi (AR-GE) oluşturulabilir. Bu büro ve merkezler için gerekli kadrolar, Başkanlık Divanı'nca belirlenir. Benzeri büro ve merkezler, duyulan ihtiyaca göre il ve ilçe idare kurulu kararıyla alt kademelerde de oluşturulabilir

IV. YURT İÇİ VE YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

YURT İÇİ TEMSİLCİLİKLERİ

KÖY, MAHALLE VE SANDIK BÖLGESİ TEMSİLCİLİKLERİ

MADDE 95:

Partinin ve programının tanıtılması, halkın tenkit, sorun ve taleplerinin tespit edilerek rapor edilmesi, verilecek görevlerin yapılması için, ilçe ve belde teşkilatlarınca parti mensupları arasından köy, mahalle ve sandık bölgesi temsilciliği veya temsilci kurulları oluşturulabilir.

İL, İLÇE VE BELDE TEMSİLCİLİKLERİ

MADDE 96:

Henüz teşkilat kurulmamış il ve ilçelere teşkilatlanmadan sorumlu genel başkan yardımcısının teklifi üzerine Genel Başkan tarafından, beldelere ise il idare kurulunun teklifi üzerine il başkanı tarafından, teşkilat kuruluncaya kadar partiyi temsil etmek üzere bir temsilci tayin edilir. Bu temsilciler atandıkları yerde teşkilat kuruluncaya kadar GİK'nun verdiği yetkileri kullanırlar.

İl, ilçe ve belde temsilcilerinin görev ve yetkileri, temsilcilik yaptıkları yerde teşkilatın kurulmasıyla kendiliğinden sona erer.

YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

MADDE 97:

Vatandaşlarımızın ve ilişkilerimizin yoğun olduğu ülkelerde, o ülkelerin mevzuat ve uygulamalarını gözeterek, gerek görülen yerleşim yerlerinde, ilgili genel başkan yardımcısının teklifi üzerine, başta İslam ülkelerinin başkentleri olmak üzere ekli listede isimleri yazılı ülke ve yerlerde ve gerek görülen diğer ülke ve yerlerde yurt dışı temsilcilikleri Genel İdare Kurulu'nun kararıyla oluşturulabilir.

V. HİZMET YERLERİ

MADDE 98:

Teşkilatlar, kendilerine tahsis edilmiş binalarında hizmet verirler. Ayrıca o teşkilata bağlı hizmet binaları dışında lokal, irtibat bürosu ve benzeri hizmet yerleri açabilirler. Milletvekili, belediye başkanlığı ile belediye ve il genel meclisi üyesi adayları da kendi adlarına tanıtım bürosu açabilirler. Teşkilatlar, mahsus hizmet yerleri dışındaki yerlerde de her türlü siyasi faaliyeti yapabilirler.

DÖRDÜNCÜ KISIM SEÇİMLER SEÇİMLERE KATILMA

MADDE 99:

Yapılacak her türlü seçime tamamen veya kısmen katılıp katılmamaya karar verme yetkisi, Genel İdare Kurulu'na aittir.

MİLLETVEKİLİ ADAYLIK BAŞVURUSU VE ÖN İNCELEME

MADDE 100:

Milletvekilliği adaylığı için başvuru tarihleri GİK tarafından tespit edilir. Adaylık başvurusu, doğrudan genel merkezdeki ilgili birime veya il başkanlıklarına alındı

belgesi karşılığı yapılır. Adaylık başvuruları tamamlandıktan sonra Başkanlık Divanı'nca, adaylar hakkında yasal nitelikler ve uygunluk açısından gerekli ön inceleme yapıldıktan sonra adaylık şartlarını taşıyan ve Başkanlık Divanı tarafından uygun bulunan aday adaylarına ilişkin liste hazırlanarak, Genel İdare Kurulu'na sunulur. Genel İdare Kurulu, gerekli incelemeyi yaparak ön seçim, teşkilat yoklaması ve merkez yoklamasına katılabilecek aday adayları listelerini seçim çevresi esasına göre tespit eder.

ADAY TESPİT VE SIRALAMA USÜLLERİ

MADDE 101:

Genel, kısmi veya ara milletvekili seçiminde, aday adayları ve seçime gidildiği tarihte milletvekili ve belediye başkanı olanların liste sıralamaları; önseçim, teşkilat yoklaması ve merkez yoklaması usullerinden birinin, birkaçının veya tamamının uygulanması suretiyle yapılır. Hangi seçim çevresinde hangi usulün uygulanacağına Genel İdare Kurulu karar verir.

ÖN SEÇİM USULÜ

MADDE 102:

Ön seçim, her seçim çevresinde Siyasi Partiler Kanunu'nda yazılı usul ve esaslara göre, o seçim çevresinde kayıtlı bütün üyelerin ön seçim seçmeni olarak; o yer seçim kurulunun gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre yapacakları seçimle adayları ve liste sıralamalarını belirlemeleridir.

TEŞKİLAT YOKLAMASI USULÜ

MADDE 103:

Teşkilat yoklaması, aday adaylıkları kabul edilenlerin, teşkilat yoklaması seçmeni olarak nitelenen üyeler tarafından, Siyasi Partiler Kanununda yazılı usul ve esaslara göre seçim kurullarının gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre, aday ve liste sıralamasının yapılmasıdır.

Teşkilat yoklaması seçmenleri yoklamanın yapılacağı seçim çevresinde oturmakta olan ve üyeliği devam eden:

Kurucular kurulu üyeleri, eski bakan ve milletvekilleri, il ve ilçe Belediye eski başkanları, o ilden seçilen bakan ve milletvekilleri, il, ilçe ve belde başkanları ile idare kurullarının asıl üyeleri, İl İdare kurulunun yedek üyeleri, il disiplin kurulu başkanı ile asıl üyeleri, belediye başkanları ve belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri,

yan kuruluşların il ve ilçe başkanları ile idare kurullarının asıl üyeleri, ilin büyük kongre asıl delegeleri, il kongresi asıl delegeleri, il, ilçe ve belde temsilcileri ile teşkilat yoklaması tarihinden en az altı ay önce belirlenmiş ve görevi devam etmekte olan mahalle ve köy temsilcileridir.

Kuruluştan sonraki ilk seçimde köy ve mahalle temsilcileri yönünden altı aylık süre şartı aranmaz.

İl içinde birden fazla seçim çevresi olması halinde, yukarıda yazılı teşkilat yoklama seçmeni, üye olarak kayıtlı olduğu ilçenin yer aldığı seçim çevresinde ve sadece bir oy kullanabilir.

MERKEZ YOKLAMASI USULÜ

MADDE 104:

Merkez yoklaması usulü, aday adaylıkları kabul edilenlerin, seçim çevrelerine göre aday ve liste sıralamalarının, doğrudan Genel İdare Kurulu tarafından yapılmasıdır.

ADAY LİSTELERİNDE BOŞALMANIN DOLDURULMASI

MADDE 105:

İstifa, ölüm ve kısmi iptal gibi nedenlerle aday listelerinde boşalma olması halinde, sıralama ön seçim veya teşkilat yoklaması usullerinden biri ile yapılmış ise, boşluk liste sonuna kaydırılarak en çok oy almış liste dışı adayın listeye dâhil edilmesiyle doldurulur. Ön seçim veya teşkilat yoklaması, tümden veya seçim çevresi ölçeğinde en az 1/3 oranında iptal edilmiş ise, boşalan adaylıkları tamamlamaya GİK yetkilidir. Merkez yoklaması usulü ile yapılan listelerde meydana gelebilecek boşalmalarda liste kaydırması yapılmaz. Boşalan sıra, Genel İdare Kurulu'nun belirlediği ismin bildirilmesiyle doldurulur.

MİLLETVEKİLİ SEÇİMİNDE MERKEZ ADAYLIĞI

MADDE 106:

Genel İdare Kurulu, aday tespit ve sıralama işlemi ön seçim ya da aday yoklaması usulü ile yapılan seçim çevrelerinde, toplam olarak TBMM üye tamsayısının yüzde beşini aşmamak üzere, ilini, seçim çevresini, aday listesindeki sırasını, ön seçim veya aday yoklaması tarihinden en az on gün önce Yüksek Seçim Kuruluna bildirmek koşuluyla merkez adayı göstermeye yetkilidir.

Bir seçim çevresinde birden fazla ve iki milletvekili seçilecek seçim çevrelerinde merkez adayı gösterilemez.

Merkez adayı gösterilecek olanlar, ön seçim veya teşkilat yoklamasına katılmazlar.

YEREL SEÇİMLERDE ADAYLIK VE ÖN İNCELEME

MADDE 107:

Adaylık başvuruları, seçim takvimine göre Genel İdare Kurulu'nca belirlenecek tarihler arasında Genel Merkeze veya Genel Merkezin belirleyeceği irtibat bürolarına alındı belgesi karşılığı yazılı olarak yapılır. İlçe ve belde belediye başkan adaylığı için başvurular ilgili il başkanlığına, belediye ve il genel meclisi adaylığı için başvurular ilgili ilçe başkanlığına da alındı belgesi karşılığı yapılabilir.

Büyükşehir ve il belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön inceleme yapma ve önseçim veya teşkilat yoklamasına tabi tutulacak aday adaylarını belirleme yetkisi, Genel İdare Kurulu'na aittir.

İlçe ve belde belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön inceleme işlemi, ilgili İl İdare Kurulu'nca yapılır. İl genel meclisi ve belediye meclisi aday adaylarıyla ilgili ön inceleme işlemi ilgili İlçe İdare Kurulu'nca yapılır.

İlçe İdare Kurulu'nun yapacağı ön inceleme işlemi il İdare Kurulu onayı ile, İl İdare Kurulu'nca yapılacak ön inceleme işlemi ise Genel İdare Kurulu onayı ile kesinleşir. Bu şekilde onay yetkisi olan kurullar, gerekli gördükleri değişiklikleri yapabilirler.

YEREL SEÇİM ADAY TESPİT VE SIRALAMA USÜLÜ

MADDE 108:

Ön inceleme sonucu oluşacak aday adayları arasından, belediye başkan adayları ile belediye ve il genel meclisleri adayları ve sıralamalarının hangi usul ile yapılacağı, Genel İdare Kurulu'nca kararlaştırılır.

YEREL SEÇİMLERDE ÖN SEÇİM, TEŞKİLAT VE MERKEZ YOKLAMASI

MADDE 109:

Yerel yönetim ön seçiminde ön seçim çevresi, belde belediye başkanı ve belde belediye meclisi üyeleri için belde belediyesi sınırları; ilçe belediye başkanı ve ilçe belediye meclisi üyeleri için ilçe belediyesi sınırları; il genel meclisi üyeleri için ilçenin mülki idare sınırları; il belediye başkanları için ilin belediye sınırları; büyükşehir belediye başkanları için ilin mülki idare sınırlarıdır.

Teşkilat yoklaması seçmenlerinden;

İlin mülki sınırları içinde oturanlar büyükşehir belediye başkanlığı,

İl belediyesi sınırları içinde oturanlar il belediye başkanlığı ve il belediye meclisi üyeliği,

İlçenin belediye sınırları içinde oturanlar İlçe belediye başkanlığı ile ilçe belediye meclis üyeliği,

Belde belediye sınırları içinde oturanlar; belde belediye başkanlığı ile belde belediye meclis üyeliği,

İlçenin mülki idare sınırları içinde oturanlar İl genel meclis üyeliği adaylarının teşkilat yoklama seçmenidirler.

Ön seçim veya teşkilat yoklamasında eşit oy alanların liste sırası, çekilecek kur'a ile belirlenir.

Merkez yoklaması, adayların Genel İdare Kurulu'nca doğrudan veya bu kurulun yetki devri halinde belediye başkan adaylarının il idare kurullarınca, belediye ve il genel meclisi adaylarının ise ilçe idare kurullarınca tespit ve sıralamalarının yapılmasıdır. Aday listelerinde meydana gelecek boşalmalar, yoklamayı yapmakla yetkili kılınan organın bildireceği isimlerle doldurulur.

ALT KADEME TEŞKİLAT YÖNETİCİSİNİN ADAY ADAYLIĞI

MADDE 110:

Adayların ön seçim veya teşkilat yoklaması usullerinden birisi ile belirlendiği hallerde; görev yaptıkları yerden aday adayı olan il, ilçe ve belde teşkilat başkan ve idare kurulu üyelerinin, seçim takviminde belirtilen süre içinde görevlerinden istifaları zorunludur.

ÜYELİK KAYDI OLMAYANLARIN ADAYLIK BAŞVURUSU

MADDE 111:

Üyelik kaydı olmadan adaylık için müracaat edenlerden ön inceleme sonucu aday adayı olarak kabul edilenler, üyeliğe kabul edilmiş sayılırlar. Milletvekili aday adaylarının üyelik kayıtları tüzüğün 8. maddesinde düzenlenen, genel merkezin üye kayıt yetkisi hükümlerine göre yapılır. Mahalli idareler seçimleri aday adayları ise üyelik kaydı için gereken evrakları, ilgili ilçeye verirler ve kayıt işlemlerini ikmal ettirirler.

SEÇİM İŞLERİ YÖNETMELİĞİ

MADDE 112:

Tüzükte, yönetmelikle düzenleme yapılacağı belirtilen konular dâhil, kanun ve tüzüğe aykırı olmamak şartıyla, seçimlerde adayların başvuru usul ve esasları, ön seçim ve teşkilat yoklamalarıyla ilgili ve tüzükte gösterilmeyen sair konularda nasıl hareket edileceği, Genel İdare Kurulu'nca çıkarılacak Seçim İşleri Yönetmeliği ile düzenlenir.

BEŞİNCİ KISIM MALİ İŞLER MALİ HÜKÜMLER GELİRLER GELİRLER VE GELİR KAYNAKLARI

MADDE 113:

1- Giriş ve Üyelik Aidatı:

Giriş aidatı, 10. TL'den az, yasaya göre yapılabilecek bağış miktarı üst sınırından fazla olamaz. Üyelik aidatı, aylık veya yıllık olarak ödenir. Giriş ve üyelik aidatının taban ve tavan miktarlarını belirlemeye GİK yetkilidir.

Üye hakkında, aidat borcu nedeniyle geçici ve kesin ihraç disiplin cezaları verilemez.

Aidat borcu olması, aksi Genel İdare Kurulu'nca kararlaştırılmış olmadıkça, teşkilat içi seçme ve seçilme hakkını kullanmaya mani değildir. Bu konuda yapılacak sınırlamanın geçerli olması için borçlu üyeye 15 günlük süre içeren yazılı uyarı yapılmış olması gerekir.

2- Milletvekilliği Aidatı:

Partiye mensup milletvekillerinin ödeyeceği aidattır. Bu aidatın miktarı ile ne kadarının grup giderlerine, ne kadarının genel merkeze ayrılacağına TBMM Grubu'nca karar verilir. Ancak bu aidatın yıllık miktarı, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını aşamaz. Milletvekili sayısının grup kurmaya yeterli olmaması halinde aidat miktarı, Genel İdare Kurulu'nca kararlaştırılır. Ancak bunun yıllık miktarı, milletvekillerine ödenen aylık net ödenek tutarının yarısını aşamaz.

3- Tanıtıcı Eşya ve Yayınların Satışından Sağlanacak Gelirler:

Satış fiyatları yasa gereği Genel İdare Kurulu'nca belirlenecek olan bayrak, flama, ajanda, rozet ve benzeri şeylerin satışları ile yayınlar, üye kimlik kartları, parti defter, makbuz ve kâğıtlarının sağlanması karşılığında elde edilecek gelirlerdir.

4- Etkinliklerden Sağlanacak Gelirler:

Genel merkezin oluru ile teşkilat kademe organları tarafından düzenlenecek kültürel ve sosyal etkinliklerden elde olunacak gelirlerdir. Bu etkinliklerden nasıl gelir temin

edileceği vb. mali hususlar, etkinliği düzenleyen kademe idare kurulunca kararlaştırılır.

5- Aday Adaylarından Alınacak Özel Aidat:

Milletvekilliği, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği aday adaylarından alınacak özel aidattır. Bu aidatın miktarı, yasadaki sınırlar içinde Genel İdare Kurulu'nca karara bağlanır.

6- Mal Varlığından Elde Edilecek Gelirler: Genel İdare Kurulu tarafından, amaç ve çalışmalar için gerekli olan taşınır ve taşınmazların satın alınması, mevcut mal varlığının satılması, kiralanması, her çeşit takyit yaptırması gibi faaliyetlerden elde edilecek gelirlerdir.

7- Bağışlar: 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 66. maddesi hükümlerine uygun olarak yapılacak bağışlarla elde edilecek gelirlerdir.

8- Hazine Yardımları: Şartların varlığı halinde hazinece yapılacak yardımlardır. Hazine yardımının en az %30'u, il ve ilçe teşkilatlarına gönderilir.

GELİRLERİN SAĞLANMASI USULÜ

MADDE 114:

Partinin bütün gelirleri, tüzel kişilik adına yapılır ve kabul edilir. Genel merkez ile bütün teşkilat kademe organlarınca kabul ve tahsil edilecek gelirler, Genel İdare Kurulu tarafından bastırılan, seri ve sıra numaraları belli olan makbuz karşılığı sağlanır. Tahsilât makbuzlarının seri ve sıra numaraları, genel muhasiplikçe bir deftere yazılarak takip edilir. Teşkilat kademeleri, aldıkları ve kullandıkları makbuzlar nedeniyle Genel İdare Kurulu'na karşı mali sorumluluk taşırlar. Sağlanan gelirin türü ve miktarı, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyeninin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuz ile dip koçan veya kopyasında yer alır. Makbuzların asıl kısımlarıyla kopyalarında ve dip koçanlarında aynı seri ve sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçan veya kopyalarını saklama süresi, Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararının partiye bildirim tarihinden itibaren beş yıldır.

GİDERLER GİDERLERİN YAPILMA USULÜ

MADDE 115:

Partinin amaçlarına aykırı harcama yapılamaz. Bütün giderler tüzel kişilik adına yapılır. Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. maddesinde yazılı miktarı aşan bütün harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile belgelenmesi gereklidir. Harcamalar, gideri yapan kademeye göre yetkili organın kararıyla yapılır. Acil hallerin gerekli kıldığı harcamanın muhasebeye girebilmesi için, yetkili organ kararı ile olura

bağlanması gerekir. Ancak yetkili organca onaylanmış ve teşkilat kademe bütçesinde bulunması şartıyla mevzuatta belirtilen miktarı geçmeyen harcamalar ile genel tarifeye bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına gerek yoktur. Teşkilat kademeleri, bağlı bulundukları üst kademeye, gelir ve giderleri hakkında altı ayı geçmeyen sürelerde hesap bildirimi yapmak zorundadırlar.

MUHAFAZA VE HARCAMALARDAN DOĞAN MALİ SORUMLULUK

MADDE 116:

Elde edilen gelirlerin, demirbaş eşya ve malzemelerin muhafazası ile yapılacak harcamalar, sözleşmeler ve girişilecek yükümlülükler; genel merkezde tüzel kişilik adına, illerde il idare kurulu, ilçelerde ilçe idare kurulu, beldelerde belde idare kurulu adına bu tüzükte yetkili kılınmış veya adına iş yapılan organca işin niteliğine göre yetkilendirilmiş kişi yahut kurulca sağlanır ve yapılır.

Alt kademe yönetim organları, üst kademe ve genel merkeze karşı muhafaza ve harcamadan ötürü şahsen ve müteselsilen sorumludurlar. Tüzel kişilik adına sözleşme yapılmasına ve yükümlülük altına girilmesine ilişkin usul ve esaslar, Genel İdare Kurulu'nca tespit edilir.

Bu esaslara aykırı olarak veya Genel İdare Kurulu'nun yazılı oluru ile yetkili kılmadığı yahut sonradan bir kararla onaylamadığı alt kademe organlarının yaptıkları sözleşmeler ve giriştikleri yükümlülüklerden dolayı partinin tüzel kişiliği hiçbir surette sorumlu tutulamaz; Yetkilendirilmeksizin veya oluru sağlanmamış işlem ve eylemlerden doğan sorumluluk, sözleşme veya yükümlülük getiren işlem altında imzası olan kişi veya kişilere aittir.

BÜTÇE VE KESİN HESABIN HAZIRLANMASI VE ONAYLANMASI

MADDE 117:

Partinin hesapları bilanço esasına göre düzenlenir.

Her İl Kademe Yönetimi, bağlı İlçeleri de kapsayacak şekilde gelir tahminleri ile gider miktarlarını gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki ekim ayı sonuna kadar genel merkeze gönderir. İllerden gelen bütçeler ile aynı süre içinde hazırlanacak genel merkez bütçesi, en geç ilgili takvim yılından önceki aralık ayı sonuna kadar Genel İdare Kurulu tarafından incelenir ve karara bağlanır. Yapılan bu işlemin bütünü, yıllık tahmini bütçeyi oluşturur.

Her İl Yönetimi, bağlı İlçeleri de kapsayacak şekilde bütçe yılını izleyen Nisan ayı sonuna kadar, bir önceki yıla ait bütçe uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesabını hazırlar ve genel merkeze gönderir. Genel merkez de aynı sürede kesin hesabını

hazırlar ve İllerden gelenlerle birlikte, incelenip birleştirilerek karara bağlanmak üzere, Genel İdare Kurulu’na sunar. Bu işlemlerin tamamı, kesin hesabı oluşturur.

Genel Merkez, Genel İdare Kurulu tarafından incelenerek birleştirilen ve karara bağlanan kesin hesabı ile her ile ait kesin hesap evrak örneğinin onaylı birer suretini, haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi'ne verir, bir örneğini ise bilgi amacıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderir.

ALTINCI KISIM

TEFTİŞ VE DENETİM

MADDE 118:

Genel İdare Kurulu, bütün teşkilatı doğrudan veya görevlendireceği elemanlar aracılığıyla; kademe organları da kendilerine bağlı alt kademe organları ile kademesindeki yan kuruluşları, yan kuruluş merkez teşkilatları ise, kendisine bağlı bütün alt kademe kuruluşlarını, tüzük ve programda belirtilen amaç ve ilkelere uygunluk açısından teftiş ve denetime yetkili ve görevlidirler.

Teftiş ve denetimin usul ve esasları, GİK tarafından düzenlenir.

YEDİNCİ KISIM

HÜKÜMET KURMA

HÜKÜMETLE İLGİLİ KONULAR

HÜKÜMET KURMA YETKİSİ

MADDE 119:

Mülga (Genel Kurul’un 07.10.2018 tarihli kararı ile ilga edilmiştir.)

BAŞKANLI DİVANI ÜYESİNİN BAKANLIĞI

MADDE 120:

Mülga (Genel Kurul’un 07.10.2018 tarihli kararı ile ilga edilmiştir.)

SEKİZİNCİ KISIM PARTİ DEFTERLERİ ÜYE KAYIT DEFTERİ

MADDE 121:

İlçe teşkilatları kendi ilçelerindeki üyeleri mahalle ve köy esasına göre kayıt ve sıra numarası vererek üyeliğe kabul ve üyelikten çıkış tarihleri ile birlikte üye defterlerine kaydeder.

Üye giriş beyannameleri iki nüsha düzenlenir ve üzerine üye defterinde yer alan kayıt sıra numarası yazılarak asıl nüshası ilçe teşkilatınca dosyalanır kopyası muhafaza edilmek üzere İl Başkanlığı'na gönderilir.

Üye kayıtları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmek üzere Genel Merkeze gönderilir.

KARAR DEFTERİ

MADDE 122:

Karar defteri, ilgili organın kararlarını, tarih ve numara sırasıyla ihtiva eder. Kararlar oylamaya katılanlar tarafından imzalanır. Alınan karara muhalif olan üye muhalefetini yazarak imza eder.

Kongre tarafından alınan kararları içeren kongre tutanak özetleri, karar defterine geçirilir. Bu karar ve özetler, kongre başkanlık divanı tarafından imzalanır.

GELEN VE GİDEN EVRAK KAYIT DEFTERLERİ

MADDE 123:

Gelen ve giden evrak tarih ve numara sırasıyla gelen ve giden evrak kayıt defterine kaydedilir ve gelen evrakın asılları ile gönderilen evrakın örnekleri bu tarih ve numaralar altında dosyalarda saklanır.

GELİR-GİDER DEFTERİ

MADDE 124:

Parti adına elde edilen gelirlerin kaynağı ve yapılan giderlerin ne gibi işlere ve yerlere harcandığı gelir-gider defterine sıra ile ve belgeleri de belirtilerek geçirilir. Kayda esas evrakın örnekleri dosyalarda saklanır.

DEMİRBAŞ DEFTERİ

MADDE 125:

Parti adına alınan veya bağışlanan demirbaş eşyalar, taşıtlar ve taşınmaz malların, ilgili belgeleri de belirtilerek tarih sırasına göre demirbaş defterine kaydedilir. Kayda esas evrakın örnekleri dosyalarda saklanır

DOKUZUNCU KISIM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER VE GEÇİCİ MADDELER

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

MADDE 126:

Belde Teşkilatları hariç, her kademedeki teşkilat organı, karar defteri, gelen ve giden evrak defteri, gelir ve gider defteri ile demirbaş eşya defteri tutmak zorundadır. Üye kayıt defterleri yalnızca ilçe yönetim kurulları tarafından tutulur.

Bütün defterler, teşkilatın bulunduğu yerin ilgili seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenir ve tasdik edilir. Üyelik beyannamelerinin birer örneği, il ve ilçe kademesinde alfabetik sıra esasına göre tasnif edilerek bir dosyada saklanır.

Yasa gereği tutulması zorunlu defterler dışında kalan ve parti organ ve kurullarınca tutulmasında yarar görülen defterler ile kadın ve gençlik kollarının tüzükte yazılı olanlar dışında tutacakları defterler yönetmelikte gösterilir.

MADDE 127:

Teşkilat organları yetki ve görevlerini, GİK tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kanun ve tüzüğe uygun olarak geçici veya sürekli olarak alt kademe organ veya makamlarına devredebilirler.

MADDE 128:

GİK, yapılacak işlemlerle ilgili ön görülmüş süreleri yasa hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla değiştirmeye yetkilidir.

MADDE 129:

Tüzüğün öngördüğü ve Tüzük uygulamaları için gerekli olan yönetmelikler Başkanlık Divanı tarafından hazırlanır, GİK'in onayı ile yürürlüğe girer. TBMM Grup İç Yönetmeliği, Grup İdare kurulunca hazırlanır ve TBMM Grubu Genel Kurulu'nun onayı ile yürürlüğe girer.

Her hangi bir konuda tüzükte öngörülen yönetmeliğin çıkarılamamış olması, o alanda faaliyette bulunmayı engellemez ve geciktirmez.

MADDE 130:

Genel kurulca kabul edilen program ve tüzük değişiklikleri yürürlük tarihi ile ilgili başka bir karar yoksa genel kurulda kabul edilmesiyle birlikte yürürlüğe girer.

MADDE 131:

Kurucular Kurulu; kuruluş bildirisinde yer alan kurucular ile bu kurul tarafından ilk büyük kongreye kadar oluşturulacak olan Genel İdare Kurulu ile Merkez Disiplin Kurulu'nun kurucular dışından olan asil üyeleri, Genel Başkan ve partiye mensup milletvekillerinden oluşan kuruldur. Kurucular Kurulu ilk olağan büyük kongre yapılıncaya kadar, bu tüzüğe göre büyük kongrenin sahip olduğu bütün hak ve yetkileri kullanır

MADDE 132:

Önemli siyasi kararların söz konusu olduğu hallerde parti içinde referandum yapılabilir. Referandum, parti mensuplarının tamamını kapsayan genişlikte olabileceği gibi sadece teşkilatlarda görevli olanlarla sınırlı olmak üzere dar kapsamlı tutulabilir. Referanduma karar vermek, usul ve esaslarını belirlemek GİK'e aittir.

MADDE 133:

Her kademedeki teşkilat organları ile bu tüzükte yazılı görevlere getirilenlerin adları ve soyadlarını, doğum yeri ve tarihlerini, meslek veya sanatlarını gösterir liste ile yerleşim yeri belgesi ve nüfus cüzdan örnekleri, ilgili kademe birim başkanlığınca mahallin en büyük mülki amirliğine seçim veya atanmadan itibaren 15 gün içinde yazı ile bildirilir.

Yukarıdaki fıkrada yazılı seçim ve görevlerin, genel merkez organlarıyla ilgili olması halinde bildirim aynı şekilde ve aynı süre içinde doğrudan İçişleri Bakanlığı ile Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılır.

MADDE 134:

Tüzükte açıklık bulunmayan hallerde Türk Medeni Kanunu ve Siyasi Partiler Kanunu ile Dernekler Kanunu'nun Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

MADDE 135:

Bu tüzük hükümlerini Genel İdare Kurulu yürütür.

MADDE 136:

Kurucular tarafından onaylanmış olan 136 esas, 4 geçici maddeden ibaret Tüzük, parti kuruluş bildirgesinin İçişleri Bakanlığı'na verilmesiyle yürürlüğe girer. Tüzük değişikliği Kurucular Kurulu'nun veya Büyük Kongrenin kabul ettiği tarihte yürürlüğe girer.

GEÇİCİ MADDELER

GEÇİCİ MADDE 1:

Partinin tüzel kişilik kazanmasından sonra alt kademe teşkilatları oluşturuluncaya kadar, üyelik başvuruları GİK tarafından karara bağlanır ve bu işlere ait bir dosyada muhafaza edilir. Bu şekilde yapılacak üye kayıt işlemleri, alt kademelerin oluşmasından sonra ekleri ile birlikte ilgili alt kademelere gönderilir. Alt kademeler, belirtilen şekilde yapılmış üye yazım işlemlerini üye kayıt defterlerine aynen kaydetmek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 2:

İlk Büyük Kongreyi Kurucular Kurulu veya Genel Başkan kuruluştan itibaren iki yıl içinde toplar. Büyük Kongrenin yapılmasına kadar Kurucular Kurulu Büyük Kongrenin yetkilerine sahiptir. Kurucular Kurulu üyelerinin katılımı ile yapılacak ilk olağan büyük kongre, siyasi partiler kanununun 36. Maddesinde belirtilen kongredir. Bu kongrenin yapılması ile birlikte ilk büyük kongre gerçekleştirilmiş olur.

GEÇİCİ MADDE 3:

İlçe ve il kademe teşkilatlarının ilk kuruluşları, Genel Başkanın verdiği yetki ile belde teşkilatının kuruluşu ilçe başkanının verdiği yetki ile sağlanır. Önce il veya ilçe yahut belde başkanı olarak görev verilen kişiye Yetki Belgesi verilir. Bu kişinin oluşturacağı İdare Kurulu listesinin, Yetkili Makamlara verilmesi ile kurucu idare kurulu oluşmuş olur. İl ve İlçe Kurucu İdare Kurulları, kendi kademelerinin kongrelerine kadar tüzüğün kurula verdiği hak ve yetkileri kullanırlar. İlk kuruluşta, idare kurulu yedek üyesi ve disiplin kurulu oluşturulması mecburiyeti aranmaz. İlk kuruluşta belde idare kurulu başkan dâhil en az 3, ilçe idare kurulu başkan dâhil en az 5 ve il idare kurulu başkan dâhil en az 7 asil üye ile kurulabilir, yedek üye belirlemek zorunlu değildir. Bu şekilde kurulan belde, ilçe ve il teşkilatında idare kurulu üyelerine birden ziyade görev verilmek suretiyle işler yürütülür.

Yapılacak ilk kongrede, idare kurulları tüzüğün ilgili maddesinde yazılı sayılara göre oluşturulur.

GEÇİCİ MADDE 4:

İl Teşkilatlarının, kuruluşlarını takiben yapacakları ilk olağan il kongresinde, ile bağlı ilçelerdeki toplam üye sayısının 600 ü geçmemesi halinde il delege seçimi yapılmaksızın ilçelerdeki tüm üyeler il kongre delegesi kabul edilerek il kongresi yapılabilir.

Teşkilatın her kademe kurucu idare kurulları ve disiplin kurulu üyelerinden, üyeliği devam edenler, kademenin yapılacak ilk olağan kongresinin tabii delegesidirler.

EK LİSTE

YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

Yabancı ülkeler yurt dışı temsilcilikleri, GİK kararı ile
Filistin’in Kudüs, Gazze ve Ramallah
Pakistan'ın İslamabat,
Mısırın Kahire, İskenderiye
Suudi Arabistan’ın Riyad ve Medine
İran'ın Tahran ve Urumiye,
Endonezya'nın Cakarta,
Nijerya'nın Lagos,
Bangladeş'in Dakka,
Malezya'nın Kuala Lumpur,
Bosna Hersek'in Saraybosna,
Suriye’nin Şam ve Halep
Lübnan’ın Beyrut
Irak'ın Erbil, Bağdat ve Basra
BAE:nin Dubai
Katar’ın Doha
Kuveyt’in Kuveyt
Yemen’in Sana
Azerbaycan'ın Bakü,
Kazakistan'ın Astana,
Kırgızistan'ın Bişkek,
Türkmenistan'ın Aşkabat,
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Lefkoşa,
Amerika Birleşik Devletlerinin Washington ve New York
Almanya'nın Berlin, Hamburg ve Köln,
Belçika'nın Bürüksel,

Fransa'nın Paris ve Strasburg,
İngiltere'nin Londra,
İtalya'nın Roma,
Avusturya'nın Viyana,
İsviçre'nin Zürih, Basel
Bulgaristan'ın Sofya,
Japonya'nın Tokyo,
Rusya'nın Moskova,
Çin'in Pekin, Yiwu
Avustralya'nın Sydney
Yunanistan'ın Atina ve Selanik
Gürcistan'ın Tiflis
Libya'nın Trablus
Tunus'un Tunus
Fas'ın Rabat
Cezayir'in Cezayir
Somali'nin Mogadişu
Sudan'ın Hartum
Gana'nın Akra
İsveç'in Stockholm
Norveç'in Oslo
Danimarka'nın Kopenhag
İspanya'nın Madrid
Portekiz'in Lizbon
Romanya'nın Bükreş
Arnavutluk'un Tiran
Hindistan'ın Yeni Delhi
Şehirlerinde adı geçen ülkelerin mevzuatı dikkate alınarak kurulur.